Oopenta de
CRINA
IONESCU

/,

ISBN 973-25-0464-1

EDITURA ION CREANGA
S.A. Piaţa Presei Libere,
nr., 1 Sector 1, Bucureşti
| , Telefon : 222 32 54 Fax :
223 1112 EOMÂNIA

Povești nemuritoare

EDITURA ION CREANGA —
Bucureşti, 1995

#

Un băiat sărac şi fata de-mpârat

A FOST ODATĂ pa niciodată, când lupii cu oile se legănau în covată, când puricele trăgea în jug şi ţânţarul ţinea de plug, când vulpea era .primar şi iepurele crâşmar.

Atunci a fost o femeie foarte săracă, săracă precum şoarecele din biserică. Femeia aceasta avea un băiat. într-o zi, mamă-sa 1-a trimis să-i cumpere de' un ban piper şi de unul sare. Mergând el spre mijlocul satului, unde era prăvălia, văzu doi băieţi care voiau să omoare o pisicuţă şi un căţeluş. Se apropie de ei şi-i întrebă :

— Ce vreţi să faceţi cu pisica şi cu căţeluşul ?

— Vrem să-i omoram, răspunseră ei.

— Vai, nu vi-e milă de ei, că-s aşa de frumoşi ? zise băiatul. Mai bine vindeţi-mi-i mie.

— Cât ne dai pe ei ? îl întrebă unul.

— Vă dau doi bani, că numa' atâţia am, răspunse cel ce voia să cumpere*.

%

Acesta le dete banii şi luând pisicuţa şi căţeluşul îi duse la mamă-sa.

Când îl văzu mamă-sa cu ei în braţă, îl întrebă de unde i-a primit.

— Nu i-am primit, ci i-am cumpărat cu doi
bani, pe care mi i-ai dat să cumpăr piper şi sare.
Nişte copii răi voiau să-i omoare şi mie mi-a fost
milă de ei, şi i-am cumpărat, răspunse băiatul.

A doua zi mamă-sa i-a dat un ban să-i'aducă chibrite. întâlnindu-se cu un băiat mai mare. care ţinea în mână un pui de şarpe, îl întrebă ce face cu el. Acesta îi răspunse că vrea să-1 omoare.

— Te rog, nu-1 omorî, ci mai bine, vinde-mi-1 *' mie, zise băieţaşul. -^'

— Cât îmi dai pe el ? îl întrebă băiatul.

— îţi dau un ban; căci rî^am mai mulţi, îi răs
punse cel ce voia "să cumpere.

—- Bine, zise celălalt, dă-mi banul şi ţine şar
pele. ■

Băieţaşul luă şarpele şi—1 duse acasă.

Aci îl băgă într-o bute de şapte oca şi în bute a trăit ani de zile şi-1 hrăneau cu lapte de .vacă. Şarpele a crescut mare de tot şi nemaiîncăpând în bute, a rupt toate cercurile butii şi a spart-o.

într-o zi, şarpele s-a.rugat de băiat să-1 ducă la tatăl său, care era împăratul şerpiîor. Când mergeau pe drum, şarpele 1-a sfătuit pe băiat ca, dacă tatăl său îl va întreba ce cere să-i dea pen-

tru că 1-a crescut şi 1-a îngrijit, să-i ceară inelul cel mic din vârful cozii.

Când au ajuns la împăratul şerpilor, acesta s-a bucurat foarte mult când şi-a văzut băiatul aşa I de mare şi de frumos, şi nu ştia cum să-i răsplătească binefăcătorului său pentru marea binefacere. Şarpele 1-a întrebat pe băiat : -

— Ce răsplată să-ţi dau pentru binele pe care
mi l-ai făcut, că mi-ai scăpat băiatul de la moarte
şi mi l-ai crescut mare ?

Băiatul îi răspunse :

— îmi dai inelul de aur cel mai mic, pe care îl porţi în vârful cozii. &

— Vai ! Dar acest inel e o prea micf răsplată pentru o faptă atât de mare. Uite, am aici inele mari şi scumpe, cercei cu briliante şi alte lucruri mai de preţ. Alege-ţi dintre acestea pe care vrei, îi spuse împăratul şerpilor.

— Mie-mi place inelul acela şi altceva nu-mi place, răspunse băiatul.

împăratul şerpilor n-a avut încotro- şi a trebuit să-i dea inelul pe care-1 dorea el. /

Copilul luă inelul şi plecă cu'el la'mamă-sa. Pe drum s-a oprit într-o pădure frumoasă şi s-a hotărât să-i încerce puterea. A făcut aşa cum i-a spus puiul de şarpe : a-nvârtit inelul la stânga şi deodată s-a văzut înconjurat de şapte draci cu nişte cozi lungi, şi-ncepură a-1 lovi cu.cozile, care unde putea. Copilul s-a speriat şi luând inelul în-

cepu să-1 învârtească la dreapta, şi deodată dracii îşi băgară cozile între picioare, şi îşi luară tălpăşiţa, iar în locul lor veniră nişte Feţi-frumoşi şi cei trei fraţi năzdrăvani : Strâmbă-Lemne, Sfarmă-Piatră şi Greu-ca-Pământul. Ei au adus o mulţime de lucruri scumpe şi frumoase : mobile, haine, şi fel de fel de mâncări, de nu mai încăpeau în cămara lor. Băiatul s-a rugat de cei trei năzdrăvani să aducă o casă frumoasă şi mare şi s-o aşeze în locul casei lor bătrâne, iar pe aceasta s-o dărâme.

' Aşa şi făcură. In câteva zile cei trei fraţi năzdrăvani ridicară aci o casă boierească cum nu s-a mai pomenit. Acum băiatul s-a făcut un fecior frumos, venindu-i timpul însurătorii. Casă frumoasă avea. Numai nevastă îi mai trebuia. într-o zi, feciorul nostru spune mamei sale să meargă peţitoare la fata împăratului, căci de când e lumea, feciorilor de-nsurat, toate uşile caselor unde sunt fete de măritat le stau deschise.

Mama feciorului, care şi ştia feciorul ei ca un Făt-ft-umos, nu stătu pe gânduri şi plecă la împăratul, ca să-i ceară fata, să i-o deie ei noră. împăratul îi spuse că nu i-o dă. Mama feciorului merse necăjită şi-i spuse feciorului că nu i-o dă. A doua zi, feciorul iar o trimise în petit. Cum ajunse la împărat o ceru din nou să i-o dea noră, dar nici de astă dată nu i-o dete. Iară veni femeia acasă necăjită.

A treia zi, iar o trimise feciorul, Când o văzu împăratul şi a treia oara, se gândi cum să facă ca să nu-i mai calce pragul femeia aceea cu cererea ei. îi veni în minte un plan minunat, să-i ceară feciorului să-i facă lucruri mari şi grele şi peste puterile lui. Aşa şi făcu,,îi spuse femeii aşa:

—- Draga mea, iată, m-am hotărât să-ţi dau fata mea noră, dacă feciorul tău îmi face mâne seară următoarele trei lucruri, mari : Pentru fata mea un palat mai mare şi mai frumos decât al meu, numai şi numai din aur. De la poarta palatului meu şi pân la palatul fiicei mele, .să-mi facă un pod de aur, cum nu are nici un împărat din lume. Să* scoată din rădăcină pădurea de pe dealul din faţă, să-l sădească cu vie cu struguri mari şi dulci, parii de la vie să fie tot un rând.de argint, altul de aur. în jurul viei să fie sădiţi < meri, peri, cireşi şi piersici, toţi din aur, şi încărcaţi de roadă, şi să fie dulci ca mierea. într-un butoi de o sută de litri să fie must stors proaspăt. în fiecare pom să fie câte un cuib de paseri cântătoare, care de dimineaţa până seara târziu să cânte fiecare în glasul ei. Dacă feciorul tău poate face aceste trei lucruri,, mâne seară puteţi veni să facem logodna tinerilor.

Femeia, foarte voioasă, se grăbea spre casă ca să ducă vestea bună feciorului ei. > [1]

împăratul credea că acum femeia cu feciorul ei n-o să-l mai supere cu peţitul. Ei, dar o vorbă

bătrânească spune că niciodată nu poţi şti din care tufă sare iepurele.

A doua zi, pe când se culcă găinile, palatul fetei împăratului era gata şi strălucea 'ca un soare căzut pe pământ. De la poarta palatului împărătesc şi până la palatul .fetei lui era un pod cu totul de aur, frumos cum sub 9oare altul nu mai este. Pe dealul din faţă, în locul pădurii, era acum o vie frumoasă încărcată de' struguri, legată de pari de aur şi de.argint, iar împrejurul viei erau săditi tot felul de pomi roditori, încărcaţi de roadă ca aurul. în fiecare pom câtemn cuib cu paseri cântătoare, cântându-şi fiecare cântecul.

Cei doi peţitori, mama şi feciorul, s-au dus la împăratul, aşa după cum s-au înţeles, fiind împlinite toate cele cerute. împăratul şi împărăteasa au căutat fata în tot.palatul, ca să vină să facă logodna, dar fata nicăieri.

Un zmeu care auzise că un feeior de femeie săracă' a peţ'it pe fata împăratului şi că fata nu-1 vrea în ruptul capului, s-a îmbrăcat în haine scumpe ca un Făt-Frumos, s-a învârtit pe lângă palatul împăratului, şi când văzu că fata era singură în grădină, s-a furişat nevăzut de nimeni şi când a fost lângă ea a luat-o în braţe, a sărit peste zid şi s-au cam mai dus.

împăratul şi împărăteasa au căutat-b zile şi nopţi, dar n-au putut afla nici o urmă care să le

arate unde le-ar fi fata. Voinicul nostru îşi aduse aminte de inelul fermecat, li scoase şi începu să-1 învârtească. Deodată îi veniră ajutoarele : trei Feţi-Frumoşi şi trei paralei : Sfarmă-Piatră, Strâmbă-Lemne şi Greu-ca-Pământul. Feciorul nostru le spuse care îi e necazul, că nu ştie cine i-a furat mireasa. Feţi-Frumoşii şi paraleii s-au rugat de fecior să le dea răgaz până mâne seară, ca să întrebe pe toate iscoadele lor, care cunosc toate ascunzişurile lumii, de pe toate ţărmurile.

A doua zi au venit iar toţi argaţii) feciorului . cu inelul şîi-i spuseră că aflară de la o vulturoaică unde se află fata. Un zmeu cu şapte capete a' furât-o şi-o ţine închisă într-un castel de piatră.

Feciorul luă iarăşi inelul şi învârtindu-1 îi ceru să-i aducă nouă-puteri, ca să meargă să se lupte cu zmeul' cel cu şapte puteri şi să-i scape mireasa [1] din ghearele lui. Inelul îi împlini dorinţa, şi acum-feciorul nostru era atât de puternic, încât se juca cu pietrele de moară, cum se joacă copiii cu mingile de gumă. îşi pregăti merinde **de "drum** şi pqrni spre marginea lumii. După o cale **lungă** izbuti să ajungă la marginea lumii. Aici întâlni pe împăratul şerpilor, care era foarte voios că poate **faoe şi el un bine aceluia** care i-a scăpat feciorul de la moarte.

— Dragul meu, zise împăratul şerpilor, eu am o vulturoaică, împărăteasa vulturilor, care te va

duce în zbor până la palatul zmeului, şi ea iţi va da tot ajutorul ca să-ţi poţi lua mireasa şi să ţi-o duci acasă, să vă cununaţi.

Nu trecu ca de când vă povestesc şi vulturoaica se lăsă din zbor înaintea lor. Împăratul şerpilor îi povesti prietenei lui toată păţania cu peţitul fetei împăratului şi cu zmeul cu şapte capete care o furase, lăsându-1 pe ginere fără de mireasă. Vulturoaica îi spuse :

— Mâine dimineaţă; încă înainte de răsăritul soarelui, eu voi veni aici şi de aici te voi duce până la palatul zmeului. Acolo iţi voi spune ce şi cum trebuie să faci. .

îşi luă rămas bun şi zbură în vânăţia cerului.

Feciorul nostru acum era foarte vesel, văzând că toate merg spre bine. A doua.zi, înainte de răsăritul soarelui, el era gata, şi se uita' în sus spre cer, doar o vedea vulturoaica venind. Din-tr-o dată se pomeni cu vulturoaica în faţă. Aceasta îi zise : ■■..*,

— Urcă-te între aripile mele şi te leagă bine la ochi şi te prinde cu mâinile de penele mele.

Feciorul se aşează în spatele vulturoaicii, se legă bine la ochi şi strânse bine în pumni câte-un smoc de pene din spatele ei. <

— Gata ? îl întrebă.

— Da ! Sunt gata ! răspunse el. .

Pasărea uriaşă âşi luă zborul şi cât va fi ţînut zborul e greu de ştiut. După o coborâre repede

ca de fulger, se simţi că zborul e pe sfârşite.. Vul-
Uuroaica se opri şi-i spuse feciorului să^şi dezlege
ochii. Erau în altă lume, cu alte vietăţi, cu altfel
de pomi şi de flori. Acum vulturoaica a zburat
deasupra palatului, ca să vadă dacă zmeul este
plecat qri acasă. După ce a dat două-trei raite pe
deasupra palatului, a văzut că zmeul era plecat şi
numai fata singură era acasă. Vulturoaica venişi
spuse feciorului să meargă să bată-n poartă şi să
vorbească cu ea. Aşa şi făcu. Merse şi bătu în
poartă. Fata veni, descuie poarta, neştiind cine ar
putea şă fie. Când îl văzu, îl întrebă : . ■

— Cine eşti şi ce cauţi aici în ţara acestui zmeu afurisit ? îl întrebă fata de-mpărat. Că dacă te prinde aici/-îţi fărâmă oscioarele, iar carnea ţi-o dă ciorilor, şi e păcat de tine. că eşti tânăr şi frumos.

— Eu sunt feciorul unei femei sărace din satul împăratului, care te-am petit de la tatăl tău, şi el a primit să te dea să-mi fii soţie, dacă-i fac trei
.. lucruri mari : un palat de aur mai frumos decât al lui, un pod tot de aur din poarta palatului împărătesc până la poar„ta palatului tău şi al treilea, sa scot din rădăcini o pădure, şi în locul ei să plantez vie şi pomi, şi toate să fie cu rodul pe ele, si-un butoi de must stors din acea zi. Toate
v acestea mi le-a cerut să fie gata în douăzeci şi patru de ceasuri. Eu pe toate astea ie-am făcut, şi

când s-a împlinit ziua, eu' am venit cu mama la palat, ca să facem logodna, dar tu nu erai nică-* ieri, căci te furase zmeul. Şi acum eu am venit să mă lupt cu zmeul, să-1 omor şi să te scap din ghearele lui spurcate.

— Vai, dragul meu, dar nu ştii tu ce puteri mari are zmeul acesta ! Are şapte capete şi şapte puteri. Tu pe lângă el eşti foarte slab şi dintr-o lovitură te-a şi omorât, şi e păcat de tine.

— Lasă-1, dragă fată, că-i fac eu lui de petre-canie, aşa slab cum mă crezi. Eu am nouă puteri, şi paloşul meu e mai lung decât al lui, răspunse feciorul, numai să-mi spui când vine acasă şi ce năravuri are ?

— Când e ceasul doisprezece^ vine şi loveşte cu buzduganul în poartă. îi deschid şi cum intră se aşază în leagănul ăsta şi se hodineşte o jumătate de ceas, legănându-se, cu ochii închişi, dar nu doarme. După aceasta mănâncă şi se culcă două ceasuri, dormind şi horcăind de se aude peste toată valea aceasta.

— Bine, draga mea, răspunse voinicul. Acum te rog să-mi arăţi armele lui, să văd ce arme are.

Fata îl duse şi-i arătă câteva paloşe scurte şi mâncate de rugină, şi un buzdugan greu, rămas de la tatăl său, oare murise.de mult. Feciorul luă buzduganul în mână şi i se păru uşor, şi întrebă fata

— Nu cumva aveţi pe aici prin jurul palatului vreo piatră mace, s-o leg de buzdugan, ca să fie mai greu ?

— Avem, răspunse fata, iacă aici în spatele palatului este o piatră de moară, dar asta e grea s-o mişti din loc, aşa e de grea.

Feciorul luă buzduganul. îl trecu prin gaura roţii şi-ncepu a-1 învârti cum învârt copiii moriş-tile de vânt. Fata rămase ca înlemnită când văzu atâta putere în braţele feciorului, şi-i zise :

— Acum cred că ai să-1 învingi uşor pe zmeu,
căci el n-ar putea face aşa ceva. Eu, când vine,
îi deschid poarta şi îi spun că nu mă simt aşa
bine, şi mă duc să mă culc, şi-'l las- singur.'

Soarele se ridicase sus de tot şi ceasul doispre- -zece se arătă pe ceasul de soare. Feciorul nostru nu mai avea astâmpăr. Voia să-1 vadă venind odată pe zmeu.

Iată că vede alergând, ca un câine turbat, zmeul" speriat. peste măsură, şi aprdpiindu-se de poartă, lovi cu- buzduganul şi poarta se deschise.

— Cine a călcat pe aici ? întrebă zmeul plin de mânie. , '/

— Eu nu am văzut pe nimeni ! răspunse fata.

Zmeul se îndreptă spre leagăn, se aşează în el,
iar fata îi spuse că nu se simte bine şi că 'merge să se culce. După ce plecă fata, feciorul nostru merse şi lovi cu paloşul în poartă, şi deodată se deschise şi zmeul îl întrebă :

— Cine eşti, şi ce doreşti ?
— Sunt mirele fetei pe care ai^furat-o în ziua când era să ne logodim. Şi-acum am'venit să-mi iau mireasa şi te întreb : vrei să mi-o dai de bună voie, ori numai după ce îţi vărs sângele spurcat, pe iarba asta verde ?
— Nici prin gând să nu-ţi treacă aşa ceva, îi răspunse zmeul. Eu sunt din moşi^strămoşi fecior de zmei, care niciodată în viaţa lor n-au putut fi învinşi. Şi ar fi bine să faci cale-ntoarsă, şi să-ţi vezi de sărăcia ta.
— îi fi tu neam de zmei, dar nici eu nu sunt din aceia care se tem de nişte lăudăroşi, aşa cum "eşti şi tu unul. Noi avem o vorbă : „Lauda de sine nu miroase bine". Dar vorbă multă-i sărăcie. Cum vrei să ne batem ? Cu. paloşele să ne tăiem, ori în luptă să ne luptăm ? îl întrebă feciorul nostru. , <
x — Ba, în luptă că-i mai dreaptă, răspunse zmeul, crezând că-aici e mai 1jare.

Se prinseră-n luptă, şi? feciorul se făcu că-1 doare, când îl strânse zmeul peste piept, dar în clipa aceea mi-ţi-1 prinse şi strânse atât de puternic, că se auzeau oasele zmeului pocnind şi pârâ-ind. De durerea mare, zmeul nu mai putea nici să răsufle, iar ochii în cap i s-au întors cu albul în afară. Când feciorul nostru îl slăbi din strâns şi-1 lăsă din braţe, zmeul se prăbuşi mort la pământ. *îi* luă de-un picior şi-1 trase până lângă o vale cu

apă rece, scoase paloşul zmeului, ca să nu şi-1 spurce pe al său, şi-i reteză cele şapte capete şi le aruncă în vale, apoi îi trase şi trupul în apă'. Se spălă pe mâini şi merse să-i spună fetei că a scăpat de zmeu.
- -

Fata nu mai ştia cum-să-i mulţumească pentru acest mare bine. Acum feciorul îi spuse să se pregătească de drum, şi să-şi adune lucrurile/ frumoase şi scumpe.

— Dar unde aş putea pune atâtea lucruri scumpe, căci întreg castelul e plin numai de scum-peturi toate numai de aur ?

— Iacă, răspunse feciorul, îţi dau aceste nouă nuci, adunL toate lucrurile şi le bagi în ele, şi nucile le bagi în sân, până atunci eu mă duc să ' vorbesc cu vulturoaica aceea care m-a adus aici.

Merse şi vorbi, cu ea şi se înţeleseră să o, ducă întâ-i pe fată, apoi să se întoarcă, să-1 ia şi pe eh

Se duse la fată şi o rugă să se grăbească. După ce şi^a luat toate lucrurile de preţ, au ieşit şi au mers la vulturoaica ; aceasta, de frica zmeului, se băgase în scorbura unui stejar bătrân. Cum ajunseră la ea, îi spuse fetei să se urce în spinarea ei, să se lege bine la ochi, apoi să se ţină bine cu amândouă mâinile de penele ei de pe 'spate. Când fata a fost aşezată bine, vulturoaica a înr trebat-o :

— Gata ?!

Fata răspunse :

* - Gata !

Vulturoaica şi-a luat zborul şi a dus fata până la locul unde o aştepta împăratul şerpilor. Aci o puse jos şi o dete în grija lui, iar ea plecă după fecior.

Când ajunse aci îl luă şi pe fecior, şi ca de când vă povestesc îl aduse şi pe el. Foarte voios că a isprăvit cu toate bine, feciorul a mulţumit din tQatăfnima atât vulturoaicei, cât şi împăratului şerpilor .pentru binele ce i l-au făcut. Feciorul scoase inelul fermecat, îl suci la dreapta şi-i ceru să-i aducă o trăsură de aur cu şase cai negri ara-peşti. Cât ai bate-n palme, trăsura era în faţa lor. Se urcară în ea şi porniră spre ţara lor, luându-şi rămas bun de la împăratul şerpilor şi de la vulturoaica.

Şi^au mers, şi au tot mers, cale lungă să le-ajungă, cum se zice din poveste, că-nainte mult mai este. Şi după o călătorie norocoasă, s-au trezit ajunşi în faţa palatului împărătesc. Când i~au • văzut împăratul şi împărăteasa, erau să-şi piardă minţile de bucurie. împăratul şi împărăteasa au mulţumit feciorului că le-a adus fata acasă, • întreagă şi sănătoasă, iar el s-a dus la maică-sa, că i se făcuse dor de ea.

Mama şi feciorul ei erau acum foarte fericiţi ; a doua zi s-au dus la palatul împăratului, undo

au fost primiţi cu mare cinste, aşa după cum e obiceiul la curţile împărăteşti.

După logodnă a urmat o cină bogată, cu mâncăruri şi beuturi aşa ca la mesele împărăteşti. Cuscrii şi unii şi alţii erau foarte .veseli, dar nici mirii nu s-au lăsat mai pe jos."

La câteva săptămâni de la ,logodnă s-a făcut I nunta, care a rămas de pomină:multă vreme, de-. oarece a fost o adevărată nuntă ca-n poveşti, când în fruntea mesei, alături de împăraţi şi crai şi de soţiile lor, au-fost aşezate şi toate neamurile sărace ale mirelui, care nu se ruşina de ele, *c*| chiar se mândrea.

După ani şi ani trecuţi de la acea nuntă, po
vesteau bătrânii ce nuntă mare şi frumoasă a fost,
'cum nu s-a mai pomenit de când e porcul cu coadă. - ; *i*

Şi dacă împăratul cu toată curtea lui şi qy toţi nuntaşii n-or fi murit, şi acum trăiesc şi tot nuntesc. Iar eu m-am gândit la dumneavoastră, să vin repede să vă spun această poveste şi aşa m-am suit în spatele unui melc, ca să nu mă scuture prea tare şi am ajuns cu bine şi cu sănătate-noasă, şi v-am spus o, poveste frumoasă. Cine o ştie mai , lungă, să fugă s-o ajungă. ,

\

Fata de împârat — ciobănită la mioare

ÎMPĂRATUL ROŞU şi împărăteasa lui aveau o fetiţă frumoasă şi deşteaptă peste măsură ; pe lângă aceasta, mai era şi foarte bună şi cuminte şi iubită de toată lumea. Până şi paserile şi toate dobitoacele de la curtea împăratului nu mai puteau de dragul ei.

S-a întâmplat să moară împărăteasa şi biata fată|^ rămas fără de mamă. s După un timp oarecare, împăratul s-a căsătorit cu o văduvă săracă, crezând că-şi aduce soţie ca să-i crească fata ; nu ştia că-şi aduce duşman în casă, vorba aceea : nu lăsa pe dracu să moară, căci el nu te lasă să trăieşti.

Odată, împăratul a trebuit să plece la război şi lăsă fata în grija împărătesei-măştihoaie. Afurisita de maştihoaie nu putea suferi fetiţa, şi nu ştia cum să se descotorosească de ea. N-a trecut mult de la plecarea în război a împăratului şi

biata fată a trebuit să-şi ia lumea-n cap dinaintea măştihoaei, care era; otravă de rea. [v] Mergând fata pe drum, a întâlnit un biet iepuraş, căruia îi intrase un spin într-un picior. Fata îl luă în braţe şi văzându-i spinele, i-1 scoase. Acesta îi mulţumi fetiţei, făgăduindu-i că îi va răsplăti cândva pentru binefacere. Fata îl rugă pe iepuraş să nu spună nimănui că a întâlnit-o, dacă va întreba cineva de ea şi plecă mai departe. Deodată fata se trezi în drumul ei cu un cuptor plin cu pâini rumene coapte. Acesta spuse fetiţei:

— *Fetiţo dragă, te rog scoate pâinile din cup
tor, scoate jarul şi cenuşa şi curăţă-mă frumos.

Fata îndată îşi dezbrăcă hainele curate, scoase pâinile din cuptor, aduse apă de la izvor şi spălă frumos pâinile şi le acoperi cu frunze late de hrean, curaţi cuptorul de jar şi de cenuşă, şi luând var spoi cuptorul şi vatra, mătură în jurul lui şi-1 făcu ca oglinda.

Când a fost gata cu curăţitul, s-a îmbrăcat şi a vrut să plece mai departe în drumul ei ;' atunci cuptorul îi spuse :

— Dragă fetiţo, îţi mulţumesc pentru binele pe care mi l-ai făcut ; ia-ţi două pâini, ca să ai de drum, şi ori de câte ori vei fi flămândă, cere cuptorului meu~ pâine, şi vei primi.

— Bine, răspunse fetiţa, dar dacă va întreba cineva de mine, să spui că nu m-ai văzut.

•Şi plecă mai departe. Nu departe de aci fetiţa văzu un păr încă/cat cu pere aurii care îi spuse :

— Fetiţo dragă, te rog curăţă-mă de uscături,
că-ţi voi da pere dulci ca mierea.

Fata îndată se apucă şi curaţi de uscături părul şi acesta îi umplu poala de pere minunat^ De aici nu departe văzu un măr încărcat de mere roşii ca focul. Şi acesta o rugă să-1 cureţe de uscături, şi-1 curaţi. Apoi, mărul îi spuse :

— De câte ori vei voi să mănânci mere ori pere.
să ne ceri, şi noi îţi vom da cu drag.

De aici fata se duse^mai departe şi se întâlni cu un căţeluş, care avea un picior rupt. Se opri, şi fiindu-i milă de el, îl luă şi-i legă piciorul şi-i dădu o bucată bună de pâine moale, ca să aibă trei^patru zile. Căţeluşul îi mulţumi pentru binefacere, spunându-i că şi el are s-o ajute odată. Fata îl rugă să nu spună nimănui că a văzut-o, dacă va .întreba cineva de ea.

Apoi mergând mai departe printr-o pădure, văzu un vultur cu o aripă ruptă, se apropie de el şi acesta o rugă aşa :

— Ai milă de mine, dragă fetiţo, şi leagă-mi
aripa ruptă, ca să mi se vindece, căci odată şi eu
îţi voi fi de ajutor.

Fata îi legă aripa şi vulturul îi mulţumi, iar ea îl rugă "să-nu spună nimănui că a văzut-o, dacă va întreba cineva de ea.

Mai merse fetiţa noastră cât mai merse, când iată că întâlneşte un izvor cu apă limpede şi rece, care îi zise :

— Fetiţo dragă, fierţi milă de mine şi curăţă-mi
noroiul şi toate frunzele care-mi jstrică apa mea
minunată, căci odată şi eu ţi-oi fi de ajutor.

Aceasta nu stătu pe gânduri, îşi dezbrăcă hai
nele curate, şi îndată începu să scoată cu mâinile
toate gunoaiele, crengile şi frunzele, care aproa
pe acopereau apa limpede a izvorului şi-1 făcu ca
un pahar de curat. Fata îl rugă şi pe el că, dacă
va întreba cineva de ea, să nu spună nimănui că
a văzut-o.

..'"■*•'!

Acum fata ajunse înspre seară în faţa unui palat frumos. Aici locuia Baba-Căpcăuna. Cum a văzu, baba b întrebă :

— Ce cauţi tu aici, fetiţo ?

— Sunt fată săracă şi am plecat în lume să-mi aflu serviciu, răspunse fata.

— Dacă vrei să stai la mine, spuse baba, eu am o turmă de mioare cu lâna de aur, să fii 'Ciobănită lor.

— Vreau, mamă bună, răspunse fata, căci mie îmi sunt foarte dragi mioriţele.

— Bagă de -seamă, fată, căci. dacă pierzi vreo mioară, nu primeşti nici o plată şi trebuie să mă serveşti, trei ani pentru fiecare mioară, îi spuse baba, iar dacă în trei ani n-ai pierdut nici o' mioară, primeşti de la mine trei pungi de galbeni şi

o haină de mireasă, ţesută în fir de aur şi bătută toată în diamante.

— Bine, măicuţă dragă, cred că ai să fii mulţumită cu mine, răspunse fata de-mpărat, şi luân-du-şi mioriţele în primire, le duse la păşune acolo unde-i arătase Baba-Capcăuna.

Baba aceasta era o bătrână rea, mai rea decât otrava, şi urâtă ca Mama-Pădurii. Nici o slugă n-a putut s-o slujească trei ani. Nu avea altceva decât a le face soarta cât mai grea, şi să le ceară slugilor lucruri peste puterile lor. Cât despre mâncare : ai[1] şi mălai uscat ca piatra, aceasta era mâncarea pentru tot timpul serviciului.

A doua zi după plecarea de acasă a fetei împăratului, la curte era mare întristare. împărăteasa, văzând că fata nu-i nicăieri, a dat porunci slujitorilor să alerge în toate părţile şi să ştiricească unde ar putea să fie. Chiar însăşi împărăteasa a plecat s-o caute, şi a nimerit să meargă tocmai pe drumul pe care a mers şi fata ; a trecut pe lângă iepuraş şi 1-a întrebat dacă a văzut trecând pe acolo o fetiţă. Acesta n-a vrut să-i spună şi i-a spus că n-a văzut. Tot aşa a păţit şi cu cuptorul. Acesta, văzând-o, a rugat-o, să-i cureţe cenuşa şi jarul şi să-i scoată pâinile din cuptor, dar împărăteasa i-a răspuns că nu are timp şi că se

[1] Ai — usturoi.

grăbeşte şi, fiind moartă de foame, i-^a cerut o bucată de pâine moale. *

— Nici eu n-am timp, îi răspunse cuptorul.

Atunci împărăteasa, supărată foc, trase capacul de pe,gura cuptorului şi vru să pună mâna pe o pâine, s-o scoată afară din cuptor, dar în clipeala aceea o boare fierbinte bufni pe gura cuptorului, şi-i arse mâna şi împărăteasa plecă foarte supărată. Părul şi mărul n-au vrut să-i dea fructe, şi de fată i-au spus că* n^au văzut-o. Tot la fel a păţit şi cu căţeluşul şi cu vulturul.' Văzând că toată alergătura ei a fost zadarnică, s-a hotărât să se întoarcă la curte, nemaiştiind ce să facă şi încotro s-o mai caute.

Treceau zilele şi nopţile, şi fata nicăieri, iar 'împăratul putea veni acasă din război în oricare "zi, şi ce va,zice şi ce va face, când va vedea că fata lui a dispărut fără de urmă.. Toată curtea împărătească era îngrozită.

Ciobănită noastră o ducea bine cu drăgălaşele ei mioare. Deşi Baba-Căpcăuna i-a pus merinde ai şi mălai în fiecare zi, ea arunca aiul, iar mălaiul îl zdrobea mărunt şi-1 dădea mioarelor ei, care îl mâncau cu multă plăcere, iar fata mergea

ân fiecare zi la cuptor, care îi dădea zilnic câte o pâinişoară caldă'şi moale. Părul şi mărul îi umpleau poala cu fructele lor dulci şi aromate, aşa

Că fata, în loc să slăbească şi să moară de foame, aşa cum ar fi dorit afurisita de stă<până-sa, ea era totdeauna sătulă, iar baba crăpa de necaz şi de ciudă că" nu-i merg treburile - după dorinţa ei nebună. Iepuraşul, căţeluşul şi vulturul, vinde-cându-se deplin, au venit să stea toată ziua în apropierea binefăcătoarei lor, cunoscând ei răutatea babei, aşa că din turma de mioare n-a lipsit nici una în cei trei ani cât a slujit fata.

împlinindu-se cei trei ani de slujbă ai fetei, baba i-a dat trei pungi de galbeni şi o haină foarte frumoasă, ţesută numai din fir de aur şi împodobită toată cu pietre scumpe de diamant.

Baba-Căpcăuna a întrebat fata dacă vrea să meargă şi la sora-sa Căta, să o servească şi pe ea. căci şi ea avea o. turmă de mioare, dar îndoit mai mare decât a ei. Fetiţa i-a răspuns că merge foarte bucure^.

A doua zi, baba luă fetiţa şi plecă până la sora ei. Cum ajunseră la palatul frumos al Babei-Cata, aceasta.-Ie-a deschis poarta şi s-a bucurat foarte mult când a văzut-o pe soră-sa, care era mai mică de ani, că nu se văzuseră de ani de zile.

Aci "fata de împărat a fost primită cu drag,, după ce fosta ei stăpână a lăudat-o că nicicând n-a avut aşa" ciobănită bună ca şi ea, şi că în cei trei ani cât a slujit-o nu a pierdut nici o mi-

oară din turmă. Noua stăpână s-a bucurat şi i-a spus fetei :

— Dacă şi pe mine mă vei servi ca şi. pe sora mea, eu ana să-ţi plătesc îndoit mai mult decât ea, căci turma mea e mai mare decât a ei.

— Bine, mamă Căta, răspunse fata, cred că am că te slujesc tot atât de bine ca şi pe ea, dacă

[1] fiu şi mai bine.

* Mâne zi, Baba-Căta i-a dat- în primire fetei turma de mioare, tot atât de frumoase ca şi ale Babei-Căpcăuna, dar mult mai numeroasă. Baba s-a dussă-i arate unde are să ducă la păscut mioarele în fiecare zi, şi i-a spus să bage de.seamă dă o vulturoaică, al icărei cuib se afla nu departe de locul unde păşunează turma ei, vine şi-i răpeşte câte o mioară tot la două-trei zile.

Baba-Căta a pus fetei merinde : o bucată de pâine uscată de patru-cinei zile, trei-patru cepe şi puţină sare. Fata a luat merindea, cepele le-a aruncat, iar pâinea a luat-o şi a muiat-o în apa şi a sărat-o,şi apoi a dat-o mioriţelor s-o mănânce. După aceasta şi-a' chemat iepuraşul, căţeluşul şi vulturul, ca să-i păzească turma, iar ea s-a repezit până la cuptor, care i-a dat o pâine ca-ldă şi moale, spunându-i că a intrat în slujba Babei-Căta pe trei ani. De aei merse până la păr şi la măr şi şi-a umplut poala de mere şi de pere. Ajungând la turma ei, a dat pâine căţelului,

' apoi s-a săturat şi ea bine cu pâinea moale şi căl-

duţă şi cu pere şi mere, şi aşa a trăit fata împăratului trei ani de zile ca ciobănită la Baba-Căta. Acum stăpâna chemă fata şi-i spuse să vină cu ea, ca să-şi aleagă trei haine, care-i vor plăcea mai mult. Baba o duse într-o odaie mare a palatului ei, unde erau atârnate în cuie mai multe haine, care de care mai frumoase şi mai strălucitoare, încât îţi luau vederile când te uitai la ele, şi-i spuse fetei :

— Iată, draga mea, fiindcă m-ai slujit cu credinţă, şi în tot timpul celor trei ani nu mi-a mai pierit nici o mioară, ceea ce încă nu mi s-a întâmplat în viaţă mea, îţi dau voie să-ţi alegi trei haine din' acestea pe care le. vezi aici, care îţi plac mai mult, şi-ţi dau şi o ladă frumoasă de argint, în care să ţi le păstrezi, apoi îţi mai dau şi şapte pungi de galbeni. Cred că eşti mulţumită.

— Da, buna mea stăpână, sunt foarte mulţumită ! răspunse fata de-mpărat, şi-i sărută mâinile, bucuroasă de aceste daruri, pe care nici nu le visase; atât de frumoase erau.

Acum fata de-mpărat nu ştia ce să- facă ; să meargă acasă ori să mai slujească. Se duse la bunii ei prieteni : iepuraşul, căţeluşul şi vulturul, să le ceară sfatul.

— Dragii mei, voi mi-aţi fost de mare ajutor.
Care din voi trei aţi şti să mergeţi să vedeţi dacă
tatăl meu, împăratul Roşu, a venit acasă din răz
boi, ca să ştiu să mă întorc şi eu acasă, iar dacă

n-o fi venit încă, să mai stau un an doi în slujbă, până când va veni.

— Eu, draga mea, stăpână, răspunse căţeluşul, mă duc şi-ţi aduc răspunsul, căci mă duc pe urmele tale până la tatăl tău, la palatul împărătesc, şi voi ştirici dacă a venit din război ori nu.

Căţeluşul o zbughi ca o nălucă dintre ei şi alergă glonţ spre palatul împărătesc. îndată ce se apropie de palat, văzu aici o fierbere mare în tq£te părţile. împăratul venise acasă de la război şi neaflându-'şi fata nicăieri, a izgonit pe toţi slujitorii să plece în toate părţile ţării, ca să dea de urmele fetei. Chiar pe împărătească a trimis-o în căutarea ei, spunându-i să nu se întoarcă în palatul lui fără de fată. *

''După ce înţeleptul căţeluş află toate aceste amănunte, plin de bucurie că poate duce b veste bună stăpânei sale dragi, o rupse la fugă nebună de parcă nu călca cu picioarele pe pământ şi, mort de oboseala drumului lung, ajunse în faţa stăpânei, se întinse pe burtă cu limba scoasă şi, abia gâfâind, îi spuse :.

— Am aflat tot ce doreşti. Tatăl tău este aqasă, dar e foarte supărat că nu ştie de tine unde eşti. -

/Pe toţi slujbaşii ţării, şi pe împărăteasa însăşi, i-<a trimis în căutarea ta prin toată ţara, porun-cindu-le să nu se întoarcă nici unul la palat fără tine.

Acum fata era foarte veselă şi-i mulţumi căţeluşului ei drag pentru marea osteneală ce a suferit-o. Ajungând-o dorul de tată, nu ştia cum să facă să se vadă cât mai repede în braţele tatălui ei bun şi drag, şi-i ceru sfatul vulturului :

— Ce zici, dragul meu prieten, cum aş putea
ajunge mai repede la palatul tatălui meu ?

i — Foarte uşor, răspunse vulturul, mă Juc la bunicul meu, care e de zece ori mai mare şi mai tare decât mine, şi-1 rog să vină sa te ia şi să,te ducă până la tatăl tău acasă.

Cât ai bate-n palme, vulturul îşi luă zborul şi dispăru în zare, ca nu mult timp după aceasta să se vadă zburând spre ei un vultur uriaş, care se lăsă pe.pământ în faţa lor, dar dintfe aripile lui sări şi vulturaşul nostru.

Acum vultural-uriaş îi spuse fetei :

— Ia-ţi toate lucrurile <tale, le aşază
între ari-
- pile mele şi apoi te aşază şi tu şi le ţine
bine cu o
mână, iar cu cealaltă te ţine bine de penele mele. Leagăne bine la ochi, ca sa nu ţi se facă râu, căci eu am să ,zbor pe sus de tot. \ Fata, înainte de a aşeza lucrurile după cum îi spuse vulturul, îşi chemă pe cei trei prieteni ai . ei şi ie spuse :

— Dragii mei, eu am o mare rugăminte către
voi : aş vrea să vă am lângă mine toată viaţa mea.
Vă rog să veniţi, dacă vreţi chiar acum, la pala
tul tatălui meu, să trăiţi acolo, având- de toate ce

doriţi, ca să vă pot vedea în orice- clipă mă va ajunge dorul de voi.

— Bine, răspunseră toţi trei prietenii, şi plecară şi ei pe urma bunei lor stăpâne.

Acum fata îşi aşează lada de argint şi hainele, precum şi pungile cu galbeni, între aripile vulturului, apoi se aşează şi ea şi îşi legă oohii bine', se prinse cu o mână de penele lui, iar cu cealaltă ţinea strâns lângă ea lada şi hainele şi, când fu gata, vulturul se ridică ca un fulg de pe pământ şi-ncepu să plutească prin văzduh ca un hor uşor, până nu se mai văzu. Când au ajuns deasupra palatului împărătesc, vulturul s-a lăsat încet în grădina mare a palatului, fără şă fi fost văzut de nimenea. Fata s-a dat jos şi şi-a luat lada de argint şi hainele şi le-a aşezat jos, apoi şi-a luat şi pungile cu galbeni. A mulţumit vulturului pentru că a adus-o atât de repede -la tatăl ei, şi apoi s-a. ridicat în zbor şi s-a dus în împărăţia lui.

Fata şi^a lăsat tbate lucrurile în grădină şi a alergat într-un suflet să se întâlnească cu tatăl său. Acesta tocmai voia să iasă în curte, să dea ceva porunci unor slujitori, când văzu fata intrând pe uşa palatului. Bucuria lor fu mare când s-au văzut împreună. Făta îl luă pe tatăl său de' mână şi-1 rugă să meargă cu ea în grădină, de unde au să aducă unele lucruri. Când ajunseră în grădină, fata îi arătă lada de argint, hainele şi cele zece pungi de galbeni, spunându-i că acestea

sunt ale ei. împăratul chemă îndată două slujitoare şi le porunci să ducă în palat toate acele lucruri.

După ce aşează toate acestea, fata îi povesti tatălui ei cum a fost silită să fugă din faţa mamei sale vitrege, cum a slujit ca ciobănită la mioare la două babe, câte trei ani la fiecare, şi acum acestea, pentru că le-â slujit aşa cum le-a plăcut lor, au cinstit-o cu hainele* acestea scumpe şi frumoase, pe lângă simbria celor zece pungi de gaY-beni.

împăratul s-a bucurat foarte mult, văzând că fata lui a ştiut cum să se poarte cu acele două ■ babe, ca să fie iubită şi ca să-i facă daruri atât de frumoase.

Acum împăratul a dat porunci în toată ţara să . se întoarcă toţi slujbaşii, oare au fost trimişi prin ţară ca să caute fata, spunându-le că aceasta a venit singură. Bucuria lor a fost mare când au primit această veste bună, aşa că toţi's-au grăbit să se-ntoarcă pe la casele lor şi la slujbele lor, numai singură împărăteasa nu s-a mai întors nici până în ziua de azi. ■

Veneau peţitori după peţitori,.prinţi de împăraţi şi de crai, de peste ţări şi de peste mări, şi Feţi-frumoşi şi voinici, viteji în războaie, ca să ceară mâna acestei prinţese, despre a cărei bunătate şi înţelepciune se vorbea prin toate ţările lumii.

Fata .împăratului fricâ nu se gândea la măritiş şi în fiecare zi o vedeai ieşind la plimbare cu ne-' despărţiţii ei prieteni : iepuraşul, căţeluşul şi vulturul, care s-au făcut stăpâni deplini pe întreagă grădina palatului împărătesc.

Şi au trecut anii ca şi clipele, şi fata împăratului-Roşu. s-a făcut tot mai înţeleaptă şi tot mai frumoasă. într-o buna zi a venit, un împărat tânăr şi frumos ca un luceafăr şi apetit-o şi atât fetei cât şi împăratului i-au plăcut de el. Acum, ,s-au început'a se face toate pregătirile mari de nuntă, Qa la nunţile împărăteşti, z Au fost chemaţi toţi împăraţii şi toţi craii, Feţi- (frumoşii şi vitejii cei mai vestiţi în lupte.

A fost o nuntă tocmai ca-n poyeŞti, cum nici
'n-a mai fost şi nici n-o să mai fie. Mireasa \ era
îmbrăcată în minunata ei haină ţesută din fir de -
aur şi bătută toată în pietre scumpe de diamant,
pe care i-a dăruit-o Baba-Căpcăuna, fosta ei stă
până. ■ •

i Toate împărătesele, crăiesele şi toate prinţesele s-au minunat de haina ei atât de frumoasă, care i părea că e cerul coborât şi aşezat pe: umerii' mi-' resei. Cei trei prieteni ai miresei : iepuraşul, căţeluşul şi vulturul ţineau trena voalului ei când mergea alaiul la cununie, iâr în fruntea alaiului s mergea - o turmă de mioare, pe care cele două foste stăpâne ale miresei i-au tjămis-o ca dar de nuntă, când au aflat cine a fost acea fată atât

de bună şi de înţeleaptă, care a fos^ ciobănită mioarelor lor.

După cununie, nuntaşii s-au întors la palatul împăratului şi s-au aşezat la mesele întinse şi încărcate cu toate bunătăţile lumii,'mâncări *ştbe*-ut'uri din cele mâi alese, căci doar Jsra nuntă împărătească, nu glumă.

Pe vremurile acelea era frumosul obicei ca, la nuntă, mirele şi mireasa să-şi povestească toată viaţa petrecută până la acea dată. Mirele-împă-rat a început a povesti nuntaşilor aşâ : .

— Eu sunt pruncul unor oameni săraci lipiţi
pământului. Fie iertat tatăl meu, de mic m-a dat
ciobănaş la oi, la un mare bogătan, unde am slu
jit până am ajuns feeior mare. Făcându-se atunci
im războiu între, ţara' mea şi o ţară vecină, am fost
dus şi eu la luptă împreună cu ortacii de seama
mea. Aici am ajuns să fiu în apropierea împăra
tutui meu, pe care în timpul celor mai grele lupte
l-am ajutat şi l-am scăpat de mai multe ori de
la smoarte; împăratul, neavând copii, m-a luat pe
- mine prunc de suflet. Nu mult după 'aceea împă
ratul a murit şi«ăşa am rămas eu împărat, iar
acuma am. venit aici să-mi duc împărăteasa cu
nuntă mare. în palatul meu împărătesc.
- Acum a venit rândul miresii să-şi spună po
vestea ei, şi începu aşa : >'

—Eu^sunt fata împăratului Roşu şi, câtva ti-mp
am trăit fericită lângă părinţii mei dragi"; dar

xpă moartea mamei mele'am avut de luptat du | viaţă grea. Din cauza măştihoaei mele, care nu iâ vedea cu ochi buni, am avut de suferit. Iscân-u-se un război între ţara noastră şi ţara vecină, ităl meu a trebuifeysă plece la război. sLa câteva ile de la plecarea lui, eu, de groaza măştihoaei', . trebuit, să-mi iau lumea-h cap. Mergâfld în-lu-ae, ara întâlnit un iepuraşi un cuptor plin du tâini coapte, un căţeluş cu piciorul rupt, un păr_ i un măr plin de uscături, un vultur cu o aripă uptă şi-un 4zvor acoperit de gunoaie şi de noroi. '• eeştia cerându^mi să-i ajut, i-am ascultat cu .ragă, inimă. Am ajuns la Baba-Căp'cătfna, unde , un primit slujba'de ciobănită la mioare. Am slu-iit-o trei ani, în care timp mi-a pus merinde nu-nai ai şi mălai. Aiul îl aruncam, iar mălaiul. îl jlădeam mioriţelor mele dragi. Cuptorul îmi dă-■ lea în fiecare zi câte o pâinişoară moale, părul *>i mărul poamele lor gustoase, iar izvoraşul îmi itâmpăra setea cu apa lui minunată. Cei trei prieteni dragi ai mei, iepuraşul, căţeluşul şi vulturul, mi-au păzit mioarele. împlinind trei ani cti dnste, Baba-Căpcăuna m-a cinstit cu haina iceasta şi cu trei pungi de galbeni. De la. ea am >lecat la sora ei, Baba-Căta, unde am slujit alţi trei ani, tot ca ciobănită la mioare. Ea îmi punea nerinde pâine uscată şi câte patru-cinci cepe şi are. Eu aruncam cepele, iar pâinea o săr-am şi, . fărâmând-o r o dădeam mioriţelor mele. Cupto-

rul.şi poamele gustoase mă hrăneau foarte bine. Prietenii îmi păzeau turma mare de mioare. împlinind trei ani de slujbă pe placul Babei-Căta, ea mi-a dăruit trei haine ca şi aceasta şi o la'dă de argint în care le păstrez,-dar şi şapte pungi de galbeni. Bunicul vulturului meu m-a adus în zbor .până la palatul tatălui meu, după ce am aflat că s-a.întors din război, şi astăzi ciobăniţa-împărătească s-a cununat cu ciobanul-împărat.

'Toţi nuntaşii care au ascultat frumoasa lor poveste au rămas cu gurile căscate, auzind atâtea minunăţii, şi dacă tinerii n-au mu'rit şi azi ţrl iese şi şe veselesc.

Iar eu am călărit pe o coasa şi v-am spus poveste frumoasă ; iar cine p ştie mai lungă, fug
şi-o ajungă.

* •

Legenda cârtiţei

* A FOST ODATĂ un om sărman, sărman. Bietul de el avea un singur lucru bun[1], în afară de cinste : o vie cum nu se mai află, mănoasă şi de soi bun. O muncea cu dragă inimă el şi copiii lui şi cu-ce scoteau deţ pe urma ei le ajungea să-şi ţina/zilele. .■;'' < ;

Vecinul lui, un mare bogătan, tare îl mai piz-muia p'entru via asta ! Şi, atâta se învenina că minunea aceea de vie nu-i a lui, că, în cele din •urmă, i-o luă cu sila.

[1] Bietul sărac se duse să se plângă la stăpânire pentru nedreptatea care i se făcuse. Judecătorul îl chemă .si pe bogătan de fată si-I întrebă :

t — De ce i-ai luat omului via ?

. — • N-am luat nici o vie, via e 0nea !

— Cum e a ta? Poţi să dovedeşti asta ? ∀

— Păi mai bine .decât aşa nici să se poate : via însăşi mărturiseşte că e a mea,' zise bogătanul. >

— Ei, asta ! Ce tot îndrugi acolo ? Că doar o vie nu poate vorbi !

— Da nu va mai necăjiţi, domnule judecător, zise el miorlăindu-se şi fandosindu-se, de nu' vă e cu supărare, veniţi cu mine şi veţi Vedea ce n-aţi văzut: via mea vorbeşte !

— Dacă-i aşa, spuse judecătorul cu jumătate de gură, atunci anvsă vin mâine dimineaţă să văd **cum** stau lucrurile.

*

Ce făcu hrăpăreţul şi pizmăreţul de bogătan'?! îl luă pe fiu-său peste noapte, îl îmbrăcă în bla nă de samur, ca pe un fecior de bogat ce se tir nea, şi se duse cu el la vie, făcu acolo o-groapă, îl vârî în ea pe băiat şi—i s'puse :

— Mâine dimineaţă, când o să venim aici şi o să întrebăm via : „A cui eşti ?", tu ai să răs punzi aşa, mai pe înfundate şi cu glasul mai gros: ,,Sunt a bogatului".

Şi aşa au făcut oamenii aceia cu iriin^ă de câine, de puseră pentru totdeauna mâna pe via după care li se scursese ochii.

Bietul sărac, amărât ca vai de el de marea nedreptate care *igşe* făcuse —atât de amărât că, -să-1 fi înţepat cineva cu un ac. **ri-ar** fi' curs sânge

din el-! — îşi întoarse privirea către ei şi blestemă ᵛdin fundul rărunchilor :

— Să fie blestemat să, umble pe sub-pământ în vecii vecilor ,şi lumina să n-o mai vadă cel ce a vorbit ! \ \

Şi lumea spunerea, de atunci, feciorţil bogătanului cel hrăpăreţ s-a făcut cârtiţă.

«

\

Moşneagul si ciobotdrul

A FOST ODATĂ un ciobotar care,avea o casă de copii şî nu izbutea să-i hrănească din ee lucra el. Erau tare, tare săraci.

într-o zi „şi-a luat traista şi a plecat în lume după lucru. Mergând, el aşa, s-a-ntâlnit cu un moşneag, care avea .şl el o traistă. Acesta îl întrebă :.

— Unde mergi ?

— Nu-mi răscoli rana, moşule, că sunt amărât rău. Sunt un om sărac tare. Mă duc să-mi caut de lucru.

— Si eu merg tot aşa. Hai ş-om merge împreună, spuse moşul. Dacă nu ţi-e cu supărare, du-mi şi mie traista asta, că ţi-a fi mai uşor decât mie. Ţi-<9i spune şi ce am într-însa : sunt trei pâini şi trei caşuri. Când ne-o ft foame, om mânca din ele.

Cioboiarului se vede treaba că-i era tare foame, că nu mâncase nici când plecase de acasă. Merg

ei ce merg şj. bietul de el se tot gândea când o zice moşul că e vremea să mănânce ! El, unul/ nici nu mai putea merge de lihnit de era l De aceea îi zise moşului :

— Mergi matale, rogu-te, înainte, eu mă mai odihnesc puţin. Te ajung eu din urmă.

Cum -se îndepărtează moşul niţel, el dezleagă traista, ia o pâine şi un caş şi le înghite pe nerăsuflate. Apoi o porneşte - după moş. Acesta însă ştia că omul nostru se ospătase.

Mâi merg ei ce mai merg şi iar i se face foame ciobotarului, numai că tăcea chitic. Noroc că, între timp, îi venise şi moşului a mânca şi spuse :

— N-ar fi bine să mâncăm ceva ?

— Ba cum de nu, că şi mie mi-e foame.

/ Găutară umbra unui copac, scoaseră o pâine şi un caş, îl împărţiră pe din două şi"mâncară fiecare câte o jumătate.

— Acum leagă traista, zise moşul ; mai avem ■" două pâini şi două caşuri pentru mai târziu.

— Ba nu, zise cizmarul, nu mai e decât o pâine şi un caş. ', ^

— Păi nu ţi-am spus^eu de la început că sunt trei pâini şi trei caşuri ? ! Oi fd mâncat mătălută o pâine şi un caş şi nu vrei să spui. Dacă ai mâncat, spune ! ' . * * ■ ' ■

— Doamne fereşte, n-am mâncat !

— Ba ai mâncat,!

El însă o ţinea întruna că nu şi nu !-~Au mers mau departe şi au ajuns la o apă pe care trebuia ş-o treacă. Bătrânul şina făcut cale şi a trecut-o uşor, dar ciobotarul s-a năclăit în noroi, mai-mai să se năMolşască. Când îi venea apa până la genunchi, moşul 1-a întrebat :

— Cine a mâncat pâinea ?

— Feritu-m-a sfântul, n-am mâncat-o eu ! Apa i-a ajuns la gât.

— Cine a mâncat caşu' ?

^ , .— Ferkţrnă, doamne, nu eu ! t

— Am să te las să te îneci, ci spune odată cine
le-a mâncat ? Tu ?

. — Nu, nu, nu ! '

Moşneagul, văzând că n-are ce face, îl ajută
să iasă din nămol. , '

Ajunseră într-un, oraş mare,, unde trăia împăratul. Cum se face însă că toată lumea era cernită şi tristă. Au întrebat un străjer de ce e atâta tristeţe în bras. Acesta le-a răspuns :

— 'Cum să nu fie ? ! împăratul nostru n-are decât o fată şi în clipa asta e pe moarte, nimeni nu o poate lecui.

— Dar unde vi-s vracii ? . .

— Au văzttt-o toţi, şi nu numai ai noştri, au venit de pretutindeni, dar nu-d chip să-i dea de leac.

Moşul i-a spus atunci că ar vrea s-o vadă şi el. L-au dus la împăratul.

'— Ce-i cu tine, măria ta, de te vad aşa de trist ?

— E rău de tot, moşule. N-am decât o fată şi nici un leac nu o poate însănătoşi, O să moară dinţr-o clipă într-alta./•- /

— Ai fi fericit tare dacă s-ar* înzdrăveni ?

— Cum nu se -poate mai fericit !

— Dă-mi atunci un fitil, un chibrit, un briceag

■ şi un ac cu aţă. Mă duc în camera ei Şi vei vedea

că se va însănătoşi. ,

Şi aşa a făcut. A intrat în camera fetei, biJfe de ea zăcea mai mult moartă decât vie. A închis uşa cu cheia, ca să nu-1 tulbure nimeni (numai că ciobotarul tot se uita pe gaura cheii !). A luat I moşul briceagul, i-a despicat pieptul, a aprins-fi-1 tilul şi fumul acela i 1-a suflat în piept. A cusut-o la loc cu acul si, deodată, fata s-a sculat, a în-ceput să cânte şi să joace prin cameră. ,

într-o clipă, jalaa cea mare s-a schimbat în-

' tr-o' veselie de nespus. Tot. palatul şi tot oraşul

x, se bucura pentru^ că fată împăratului se făcuse

bine. -

— Moşule, zise împăratul, cum să-ţi mulţu-

I mese? Ce vrei să-ţi dau, aur sau argint ?

Prietenul lui, ciobotarul, îl tot trăgea de mânecă să primească. Dar moşul zise :

— Nu primesc nimic. Eu am tot ce-mi trebuie.

Acum muncesc din dragoste pentru oameni, nu

/. pentru răsplată.

>▮

închipuiţi-vă ce supărare pe ciobotar ! Mai că-i venea să-1 omoare ! Nici o Vorbă nu mai scotea pe drum !

— Da' ce-i cu tine de eşti mânios şi nu scoţi o vorbă ? îl întrebă moşul.

— Păi cum să mai vorbesc cu tine, când ştiai bine că sunt sărac, cu o casă de copii, şi tu dai cu piciorul la atâta bănet !

— 'Păi mie nu-mi trebuie !

— Da-mi trebuie mie !

A— Bravo ! Păi, dacă-ţi trebuie", munceşte ! Ni- « mic nu se câştigă fără muncă !/

— Las' că, de-om mai întâlni' vreodată vreun bolnav de lecuit, nu te mai duci tu, am să mă i duc eu ! , -'

— De ce nu te-ai dus şi, data trecută ? Te-am ţinut eu *? jŞi dac-o fi... te dugi tu !

Au mers ei cât au mers şi au ajuns în %lt oraş, mai mare decât celălalt, pentru că, pasămite, aşa orânduise lucrurile moşneagul. Şi aici era un împărat cu o fată bolnavă,.pe care ri-o putea nimeni lecui ; şi aici toată lumea era tristă, tristă.

Omul nostrti, ciobotarul, se duse direct la împăratul şH întrebă dacă ar fi fericit şă-şi vadă fata sănătoasă. Apoi îi c,eru fitilul, chibriturile, briceagul, aţa şi acul. Fata mai răsufla înce. Se încuie în odaie, şi făcu întocmai cum. făcuse moşneagul. Când dădu să mişte însă fata, ea era* moartă. Şi moartă a rămas. îl cuprinse pe ciobo-

tar frica. A încercat să fugă pe fereastră, dar n-a putut. Văzând c'ei'de afară că nu mai iese, au spart uşa şi au intrat în cameră. Sărmanul împărat ! Era nenorocit !

— Mi-a omorât copila ! Mi-a omorât copila ! Moşneagul spuse *B

— Chemaţi călăii, să-1 spânzure neîntârziat ! Au venit călăii, l-au luat cu ei şi l-au dus la spânzurătoare. S-a dus şi moşneagul. După ce i-au pus' ştreangul de gât, acesta- îl ■ întrebă :

— Cine a mâncat pâinea şi caşul ?

— Nu le-am mâncat eu ! Nu, nu !

—-Măi omule, te-ai lăsat înecat şi acum te laşi " spânzurat şi tot n-âi spune că tu le-ai mâncat.!-

Atunci moşneagul s-a dus la palat, a suflat . 1 viaţă pe trupul neînsufleţit al fetei de împărat şi, minune, pe loc a înviat ! Şi a trimis vorbă să nu-1 mai spânzure pe ciobotar, să-1 lase în viaţă, pentru că şi fata de împărat s-a întors la viaţă.

Şi i-a spus moşul însoţitorului său :

— Vezi tu, omule, cine vrea «răsplată, trebuie să muncească, dar să muncească bine !

Şi-au luat ei rămas bun de la împăratul şi au pbrnit-o la drum. Ajunseră într-o pădure, la un loc unde erau multe pietfe. Moşneagul îi -dădu ■ 'ciobotarului o cazma şi-i spuse :

— Sapă aici, între pietrele astea ! -

— La ce bun să sap printre pietre ? se răsti ciobotarul.

— Sapă, îţi zic ! <

A săpat în cele din urmă, că nu avea ce face.

Şi când, ce să vezi, a dat de o comoară : o oală plină cu aur ! îi spuse moşul :

— Vezi că şi printre pietre sunt comori ? !

Acum fă trei grămezi.

A făcut trergrămezi. '■

— Acum ia-o pe care-ţi place.

— Bine. zise ciobotarul, pe asta o iau.

— Atunci eu o iau pe asta, zise moşul.

— Păi.;, cea de-a treia pentru cine este ? —. Pentru cel ce a mâncat pâinea şi caşul!

— Eu, eut'eu le-am mâncat.!

— Vezi, omule, te-ai fi lăsat şi înecat şi spân-, zurat (dacă m-âr fi lăsat inima pe mine), şi tot n-ai fi spus că tu le-ai mâncat, dar pentru bănet... ai spus. Acum... ia tot şi du-te în drumul tău, numai vezi de te schimbă. Eu m-oi duce într-al .meu.

t

■

r

O poveste cu un morar spân

■ A FOST ODATĂ un om care avea un

băiat

» tare isteţ.

într-o zi, tatăl îşi trimise'feciorul la moară^ să macine grâu, şi-1 sfătui să nu se ducă la vreun morar spân, pentru că de-alde ăşfe mint de sting pământul şi te înşală pe rupte !

Băiatul îşi puse saculpe spinarea calului, sări şi el în şa şi o porni lâ drum. Nu după multă vreme ajunse la o moară. Morarul era îrîsă spân, aşa că băiatul dădu să plece. '

— De ce nu rămâi să macini aici ? spuse morarul. . . •'• . /

— Taica mi-a spus că la spâni să nu macin, - pentru că surit vicleni şi mincinoşi, răspunse băiatul. ▮▮▮

Merse' el, merse, întâlni o altă- moară, dar şi /acolo morarul era spân, aşa că plecă şi de acolo.

în cele din urmă nimeri la o altă moară, unde şi de astă dată morarul era spân, dar, neavând rîncotro, rămase totuşi acolo.,

înainte de a-i măcina grâul, morarul îi spuse :

— Măi băiete, la noi. e obiceiul ca din făina măcinată să facem pâine ; fiecare din noi va spune câte o minciună şi pâinea va fi a aceluia care a sf)us o minciună mai gogonată : de., ţi-o cădea ţie, a ta să fie, iar de mi-o cădea mie, a mea să fie. /

Băiatul zise :)/!

— Hne, aşa să fie.

Măcinară grâul şi făcură din făină pâine. Morarul îi îndemnă pe băiat să spună el întâi o min^ ciună. Dar băiatul zise :

h- Ba spune tu întâi.

Atunci morarul începu să spună :

— Taică-miu, într-o vreme, avea foarte mulţi cai. Mă trimise îritr;-o zi să-i pasc. Pe seară însă pierdui' toţi caii şi mă întorsei acasă fără nici unul. Taica m-a certat rău : „Unde-s caii, ce-ai făcut cu ei ?" Eu am ieşit din casă să-i caut şi deodată am zărit un dovleac mare, cât *ifn* oraş. într-o parte doyleacul avea *o gaură ; când mă uitai prin ea, ce să-mi vadă ochii?, într-o sin gură sămânţă erau toţi caii noştri ! I-a/n scos din *t* sămânţă şi i-am dus acasă pe toţi, spre fericirea lui taică-miu. Eh, asta-i minciuna mea, acum spune şi tu una !

Băiatul începu şi el :

— Ţată-meu avea mugite albine şi m-a trimis într-o zi să le pasc. Seara, le-am strâns la un ioc şi le-am dus acasă. Când le-am numărat, lipseau două albine. Tata' m-a trimis să le caut, »să le găsesc, şi mi-a spus : „Până nu dai de ele, să nu . vii acasă". Caut eu ici, caut dincolo, albinele nicăieri. Umblu încoace, .- umblu încolo, nimic. Porcii spre casă fără albine. Mergând pe drum, văd# un om care ara cu două albine înhămate la plug. Mă apropii de el şi... culmea, albinele erau ale mele ! Cum se vede treaba, le găsise, le pusese la jug şi ara cu ele cât putea. I-am tras un toc de bătaie, i-am luat albinele şi le-am dus cu mine. Când mă uit bine, o albină avea o rană la gât, cred şi eu, i-o făcuse jugul ! Luai o frurteă de nuc, ştersei rana şi aruncai frunza. Din frunza aceea, oameni buni, crescu un nuc mare, care se umplu, curând de nuci. Copiii de prin partea locului făceau roată în* jurul lui. Şi aruncau cu bulgări de pământ, să scuture nucile ! Atâta aruncară, că din bulgării aceia se făcu un ogor de toată frumuseţea şi mănos nevoie mare. Noi l-am semănat cu grâu. Şi grâul crescu mare şi se făcu frumos cum nu mai era altul. Când se ;coapse, tocmirăm argaţi ca să-t secerăm şi într-O zi terminarăm o parte. în ziua următoare am secerat cealaltă jumătate şj deodată, când eram,pe sfârşite, ţâşni spre noi un iepure. Taică-miu aruncă

cu secera după el, îl lovi şi, deodată, din labele lui căzu o carte. Luarăm cartea, ne uitarăm în ea şi ce credeţi că scria ocolo ? !... Că „pâinea făcută la "moară trebuie să fie a celui care a adus grâul şi nu a morarului !"

Toţi ce> de faţă au rămas cu^gura căscată şi i-au dat dreptate băiatului, zicând că pâinea e a lui şi trebuie să şi-o ducă acasă.

Vedeţi ce înseamnă să nu te laşi păcălit L.

!\

Povestea lui Niţă lăudărosul

ERA ODATĂ urî om tare mincinos şi lăudăros dar numai atât. încolo, "n-avea nici putere, nici curaj, te-miri-cine îl dobora cu un deget.>

într-o bună zi, mergând el pe drum, nimeri la o cârciumă. Cârciumarul unsese o hârtie cu 'mie-' re, pe care se lipiră patru sute de muşte. Vitea- | | zul nostru îşi făcu curaj şi strângând mâna căuc prinse toate muştele deodată^şi le ucise ! .

Ce credeţi că făcu după aceea ? Se duse la' ciş meaua din mijlocul satului, ferise pe o* hârtie câteva vorbuliţe şi lipi hârtia pe zidul cişmelei.

I Iată ce scria acolo : „Căpitanul Niţă a»ueis dintr-o lovitură patru sute de suflete. Dacă" e cineva în' stare să-1 înfrunte, să poftească să mai ia apă de la această cişmea!" • .

Nu după multă vreme veni un «cerchez să ia~ apă. Zări ceva scris pe peretele cişmelei, citi, şi, când văzu cum stau lucrurile, se sperie * cumplit şi făCu iute cale-ntoarsă, fără apă.

Ai casei îl întrebară de ce n-a adus apă. El zise :

— Pentru că iată şi iată ce se întâmplă : e aco
lo un om viteaz care cu o singură lovitură ucide
patru sute de suflete şi nu mai lasă pe nimeni să
ia apă decât dacă poate să-1' înfrunte.

' Marele cerchez, când auzi una ca asta, se duse el însuşi la cişmea şi-1 rugă.pe Niţă să-1 lase să ia apă, că ei l-or îngriji ca pe un frate. Şi aşa a fost.'Din ziua aceea, lui Niţă lăudărosul şi, pe' deasupra leneşul, nu-'i mai lipsea nimic. Cerchezii îi dădeau tot ce avea nevoie.

Veni o vreme când cerchezii au avut de furcă cu oamenii împărăţiei. Cum află Niţă de necazul lor le spuse : "

-—. N-aveţi nici o grijă. Pornim cu toţii la luptă, eu" în frunte şi voi după mine, strigând din toţi % răr unchii : „Fugiţi, duşmanilor, că Niţă Căpitanul taie patru sute de suflete dintr-o dată". -

Cerchezii îl ascidtară. Când auziră"duşmanii de una ca asta, atât ae rău se'speriară, că. o rupseră la fugă până la unul. Cerchezii se întoarseră acasă tare mândri de isprava lui Niţă.- Marele

• cerchez îi zise acestuia :

— Fătul meu, tu n-ai să mai faci de azi îna inte' nimic, stai lângă 'mine, ai mei te vor ţ sluji.

'. Toate bune, dar celorlalţi nu prear, le venea la socoteală, treaba asta, el să stea : şi ei să mun- ' ceaşcă ! .«

într-o zi îl trimiseră să aducă şi el apă.- Niţă spuse :

— Bine, mă duc, şi se duse.

Cum ajunse la cişmea, se, porni pe săpat şi... sapă şi... sapă, până se înnopta. Dacă văzură ceilalţi că Niţă nu mai vine cu apa, s-au dus după el.

— Ce faci aici, omule ?

— Ce să fac, sap împrejurul cişmelei, ca s-o aduc acasă, că doar n-am să vin mereu pentru , câte un burduf de apă ! - . e

j- — Aman, aman, mare ţi-e grădina ! Bine, creş-'tine, dar cişmeaua asta. nu-i numai a noastră, e pentru toată lumea.! Cum ai s-o duci acasă ? ! La care Niţă răspunse :

— Dacă-i aşa, eu apă nu mai car, să fim în ţeleşi !

[în altă'zi însă îl trimiseră după lemne- Niţă n-a zis „nu", s-a dus. A luat cu el zece frânghii şi cât îi ziulica de mare a tot legat fagii unul de altul. Cerchezii îl aşteptau cu lemnele: Văzând că nu vine, se duc să-1 caute. Când... ce să le vadă ochii ? Niţă lega fagii de zor !

— Ce faci acolo, Niţă ?

— Ce să fac, iaca vreau să duc toată pădurea asta acasă, *<zâ* doar n-am să fac ca voi, să duc nu*-mai câte un fag !

ʻ - — Aînan, aman, da' asta nu-i pădurea noastră, măi omule !

— Eh, dacă-i aşa, când vă trebuie lemne să vi le aduceţi, eu, unul, nu mai aduc !

Cerchezii, văzând că n-o scot la nici Hjn capăt cu el, se vorbiră să-1 opărească, numai că Niţă a tras cu urechea şi ştia tot.

Seara, când să se culce, luă un lemn, îl puse în aşternut în locul lui şi îl acoperi cu pătura. Cerchezii turnară apă fiartă peste el şi „l-am omorât" — ziseră ei în cor. . Dimineaţa, însă, toţi se frecau la ochi văzân-du-1 teafăr şi auzindu-1 cum se vaită „tare m-au mai pişcat puricii în noaptea asta !" Ba se-şi spe-> riară „cât de viteaz'e omul ăsta, spuneau ei, dacă apa fiartă i s-a părut,o pişcătură de purice !" ■

,.Bacă-i aşa, gândiră ei mai departe, atunci la noapte îl zdrobim cu topoarele.[H]- ;

Niţă însă era numai ochi şi urechi ! Puse un buştean în aşternut, îl înveli cu pătura .şi j3e ascunse. Cerchezii se năpustiră cu topoarele şi dă-i şi dă-i, pân-ce, credeau ei, îî"omorâră. ’

A doua zi; însă, Niţă, în picioare., se vaită că în' noaptea trecută tare l-au mai mâncat pădu chii ! '• '■;,

Văzând şi minunea asta, e'erche'zii s-au lăsat 'păgubaşi. „Alt chip nu-i, ziceau ei, decât să-i dăm nişte'bani şi să ne lase-n pace !" ’

Marele cerchez îi zise de aceea":

— Niţă, na-ţi o tăgârţă de bani şi du-te'!

— Bine, bine, o tăgârţă, dar cine s-o poarte ? !

Vrând-nevrând, i-au dat un om care să-i poarte tăgârţa până la* el acasă. Numai că/ Niţă nu prea voia ca ei să-i ştie cuibul şi apă^, trebuia să le fie mai departe încă frică de el ! Ce-i dădu prin minte ? înainte de a intra la el, îi zise cer-' diezului :

— Stai aîci şi aşteaptă-mă ; intru eu întâi, că oamenii de pe aici sunt tot aşa de viteji ca nrine ; şi... mă tem pentru viaţa ta. Trebuie să-i poto--■lese niţel !

Se duse Niţă 'deci înainte şi le spuse alor săi : luaţi" toţi cale un băţ în mâna şi, cum îl vedeţi că vine,'ţipaţi cât vă ţine gura : „Carne de^cereftez vrem, carne de cerchez vrern !", -

Bietul om, care-i adusese tăgârţa de bani, nici n-apucă să intre în sat şi îl şi luară cu ciomegele. Se sperie aşa de tare, că dădu drumul" tăgârţei *şi...* pe-aici ţi-e drumul, la el acasă !

Şi Niţă al nostru ajunse om cu stare, ,spune povestea. Ba unii zic că până şi împăratului îi' - era teamă de puterea Tui şi, ca să n-^aibă; necazuri -dinspre partea asta, i-ar fi dat jumătate din împărăţie, nUmai linişte şi pace să fie în ţara lui. Dar, parcă prea, e de necrezut !

Povestea asta o ştiui,
povestea- asta v-o spusei,
şi atâta cât putui
| eu pe voi vă păcălii. !,

I

POVESTE TURCĂ

Zâna din portocală

? POVESTEA ce urmează s-a petrecut demult, demult. Pe atunci sita 'cernea paie, cioara vindea cărbuni şi măgarul, sare. Vezi bine, câte nu se puteau întâmpla atunci ! De unde ştiu eu toate tastea ? Mi le-a povestit o bătrână care, şi ea, le ştia de copilită de la o bătrână coclită. Şi aceasta, cine mai ştie de la cine le auzise !... Dar mai bine să lăsăm vorba şi să ascultăm povestea.

A fost odată ca-niciaaâtăv A fost odată un pa-dişah care avea trei feciori. Când le veni sorocul, j îi însura pe rând. Băiatul mai mare luă de nevastă fiica unui alt padişah şi plecă în ţara acestuia, să împărătească în locul socrului său, bătrân. Mijlociul, o dată cu nevasta, primi în dar, şi o ţară pe care s-o cârmuiască. Rămase acasă numai mezinul ; el trebuia, să stăpânească moşia străbună, când tatăl său se va sfârşi.

Intr-o zi, pe când prinţul se afla la vânătoare, prin'îaţă îi trecu, iute pa o săgeată, o căprioară.

Se luă/după ea în goana calului, dar la o cotitură
căprioara întoarse o^clipă capul şi-1 privi în ochi,
apoi se mistuit în codru. Prinţul simţi deodată
cum îl năpădeşte o căldură în inimă şi şopti fără
I voie : ,,Ah ! De-aş putea întâlni *o fată cu ochii
(umezi şi blânzi ca ai căprioarei, aş purta-o în
| suflet,'statornic, toată viaţa !"
Mai rătăci el încoace şi încolo, în mrejele
I unui dor nedesluşit şi, până la urmă, hotărî sa se
I întoarcă acasă.'Dădu pinteni calului şi cum toc-
jf-mai trecea pe sub nişte copaci pitici, o creangă
îl şf ichiui peste obraz şi o picătură de sânge căzu
i peste omătul neatins. Din nou. suspină prinţul :
. „Ah ! De mi-ar fi dat să văd o fată cu faţa albă
ca neaua şi buzele roşii ca picătura de sânge
cald, aş îndrăgi-o pe ea şi numai pe ea, câte zile
;-' aş trăi !" '
Din clipa aceea prinţul nu-şi mai.află linişte :
tânjea după fata pe care o plăsmuise închipuirea
lui "înfierbântată. Ce n-a făcut padişahul-tată
. să-i întoarcă gândul ! Zadarnic insă ; băiatul se
topea pe picioare. Dându-şi seama că himic nu e
în stare să^i stăvilească dorul, tatăl îi dădu învb-
ire să se /ducă în lumea largă sa-şi caute mireasă
după imboldul inimii. %
Şi mezinul plecă. Merse el mult, cutreieră me-
- leaguri care de care mai străine, mtâkiî în cafea
sa sute, mii de fete, dar nici una nu se potrivea cu
I cea din gândul său. După zile şi zile de

fără răgaz, se opri istovit în(faţa unei cişmele. O bătrânä micä-micä, stafiditä şi cocârjatä, se tru-, dea sä ia apä într-un ulcior. Cu toatä osteneala lui, prinţul säri s-o ajute. Umplu ulciorul într-o clipitä şi-i spuse :

— Lasă-mă să ţi—1 duc eu acasă, mătuşico. Eu tot sunt în drumeţie, fără nici un rost. Te petrec pe tine şi-apoi îmi văd de drum. * ■

Ajunşi la coliba ei, bătrâna îl ospăta cu ce avea' şi ea mai bun şi îl îmbie să-şi spună aleanul care-1 face să rătăcească prin Iunie. <!!and băiatul sfârşi de povestit; ea îi zise :

-f-' Uite ce-i, fătul'meu, eu îs săracă şi mare lucru n-am a-ţi da. Dar cum nu vreau cu nici un chip .să pleci de la minereu mâna goală, ia toiagul ăsta al meu şi treci în cur;tieica din spatele bordeiului. Acolo e un portocal. Aruncă toiagul în crengile lui şi câte poame or cădea sunt ale tale.

Prinţul o ascultă şi peste puţin veni înapoi" cu trei portocale. * |

■■— De-acum încolo, mai grăi bătrâna, mimai de. tine atârnă să fii fericit ori ba. întoarce-te liniş tit aeasă şi *ţiqe* bine minte : să nu cojeşti porto calele decât în preajma unei ape, altminteri nu. Dacă ai să faci aşa, o să-ţi fie tare bine., Dacă n-ai să faci aşa, o să te căieşti amarnic Şi-acum, drum bun ! /.' •',"..<'**

Prinţul o luă spre casă, dar cum calea era lungă şi soarele năprasnic, uită de* spusele bătrânei şi scoase din sân o ■portocală, să-şi astâmpere setea. Abia apucă ş-o cureţe de coajă şi rămase înmărmurit ; din portocală ieşi o zâna frumoasă ca însuşi .visul său.

„Apă !" şopti ea stins, dar cum jur-împrejur nu erau decât coline sterpe şi pustii şi nici o picătură de apă, zâna închise ochii şi, cu un oftat, pieri.

Abătut, prinţul,plecă mai departe, însă nerăbdarea îi dădea mereu târcoale. „Oare si dintr-a ;doua portocala va ieşi o zână ?" se tot gândea el. Nemaiputându-se înfrâna, coji încă o portocală. Se arătă o altă zână, aidoma primei, dar şi ea pieri, pentru că prinţul nu avu strop de apă să-i *dea.

învăţând, în sfârşit, ce înseamnă puterea âtă-
; pânirii de'sine, prinţul .îşi struni simţămintele ;
aşteptă să fie în preajma unei ape şi numai a-
tunfci'se încumetă să încerce dacă şi în-cea de a
treia portocală se afla o zână.

Când ajunse lângă izvor, se opri şi desfăqu cu
grijă coaja ultimei portocale. Dintre feliile ei se '
lyi o zână parcă mai frumoasă decât celelalte
- două. \ -

„Apă", ceru ea şi fecioftil de padişift îi dădu
să soarbă apă proaspătă. Pe dată zâna ~se îrisu-
' P,eţi; iar prinţul nu ştia ce să mai facă de fericire

că-şi atinsese visul. Cu dragoste, prinse zâna de mână şi o săltă[v] în şa. Astfel călăriră alături tot restul drumului şi fiecare clipă ce trecea îi apro-r-pia şi mai mult unul de altul.

Nici nu-şi dădu seama cum şi când se pomeniră la hotarul împărăţiei padişahului-tată. O fântână, \imbrită de un pin stufos, despărţea ţara sa de ţara vecină. Prinţul, care voia să-şi aducă iubita în seraiul părintesc cu toată strălucirea cuvenită, o sui pe zână în pin, să stea până s-o înturna el cu alaiul de nuntă cerut de datină.

Abia dispăru feciorul de padişah şi la fântână se ivi o fata urâtă, cum nici nu se poate închipui. Era din împărăţia vecină şi venise cu ulciorul după âpă. Aplecându-se deasupra fântânei, văzu chipul minunat al zânei oglindit alături de al său şi. se învineţise ciudă. Pizma îi crescu când îşi aruncă privirea spre copac şi dădu cu^ ochii aievea de făptura minunată.. Cu glas prefăcut cât rnai dulce, o întrebă pe zână ce caută în[1] copac. Cum aceasta, îi povesti totul,-fără nici un ascun-/ zis, pe loc în mintea urâtei încolţi un plan.

— Oh ! Ce viaţă fericită te aşteaptă ! zise ea. Şi ce frumoasă eşti ! Aş da-orice<ca să te pot vedea mai de aproape. Rogu-te, dă-te puţin jos din -pin, să stăm niţel de vgrbă. Vrei ? . I Lipsitâ%e orice bănuială, zâna coborî din copac şi se aplecă deasupra fântânii, să-şi răcorească faţa cu apă. Atât aşteptă urâta ! O îmbrân-

ci în fântână cu toată puterea şi se urcă ea în
pin, în locul zânei.

Acolo unde zâna pieri, înghiţită de apă, răsări
o floricică albă, cristalină ca lacrima 'şi tare înmiresmată.

Nu trecu mult şi tropote de cai se auziră din
' ce în cel mai desluşit : era prinţul, urmat de curteni. Venea să-şi ia. mireasă şi s-o. înfăţişeze padişahului-tată. Când din pin se dădu jos fata cea slută, încremeniră cu toţii. „Oare pentru o
. pocitanie ca asta a colindat atâta ?" murmurară oamenii. Mai uimit decât toţi era însă prinţul însuşi. Totuşi nu zise nimic şi urcă urâta pe cal. Dar, când să plece; privirea-i fu atrasă de flori-.cica 'albă din apă. 0;iuă şi şi-o puse 'lângă inimă, înduioşat fără să ştie nici el pentru ce anume. r La îmbelşugata masă împărătească, urâta, pricepând că tocmai zâna, preschimbată în fl'oare,
v se odihnea lângă inima prinţului, îl (rugă cu viclenie *: .* — Dragul meu logodnic, fă-mi hatârul şi
', dă-mi mie floarea pe care ai luat-o de la fântână ! . ■ Cum nu se cuvenea să se împotrivească dorinţei logodnicei sale, prinţul îi întinse floarea pe care urâta o strivi între degete, cu ură, si o ârun-' că pe fereastră. Pe lacul unde căzu, se ivi ca din pământ o pasăre cu penele strălucitoare, aidoma celor mai curate nestejnate. Lovind de câteva ori

văzduhul cu aripile, păsărică îşi luă zborul şi se
• făcu nevăzută.

A doua zi dis-<ie-dimineaţă, când grădinarul ieşi să ude florile din jurul[1] palatului, păsărică îl urmări ca o umbră, ciripind întruna.

— Ce tot te ţii după mine ? Vrei ceva ? mormăi ursuz omul."

— Ce face prinţul ? întreba păsărică.

— (E bine, sănătos.

— Dar logodnica ? '

— Stă închisă în iatacul ei şi aşteaptă. Zice că

* dacă 'n-o s-o mai vadă soarele, din tuciurie o să se facă iar albă ca omătul, cum a fost, mai înain te. Nunta s-a amânat până atimceaT

Păsărică fâlf âi .din aripi' şi, aşezându-se pe uri trandafir, cântă *de câteva ori cu Jale, apoi îşi luă zborul şi dispăru. "în urma ei, trandafirul pe care stătuse se veşteji până la rădăcină.

Şi astfel, rând pe rând, se uscară mai toate florile din grădină. Căci în fiecare zori-de zi păsărică venea în grădină, îl întreba pe grădinar despre prinţ şi logodnica lui, poposea pe câte o floare, îşi cânta cântecul ei de amar şi pleca. Şi era destul-să atingă cu aripa o floare, că pe dată aceasta se veştejea ca arsă, şi orice i-ar î> făcut grădinarul, nu-şi mai revenea.

Toate merserâ aşa până în clipa în care prinţul băgă de seamă urgia din grădină. Foc de supărat, chemă la el pe grădinar, hotărât să4 pe-

depsească "straşnic, pentru lipsa lui de grijă. Când însă'-află adevărul, porunci să se ungă cu clei puţinele tufe cu flori, care mai rămăseseră şi, înainte de revărsatul zorilor, se puse el însuşi la pândă.

Păsărică veni, ca de obicei, dar când se aşează pe-o floare,' nu se mai putu desprinde să zboare. Prinţul izbuti cu uşurinţă s-o prindă şi s-o ducă ˣîn serai.]

Auzind cele întâmplate, şi pricepând că păsărică prinsă este zâna, logodnica lui începu să se vaiete : .

• — Vai, prinţe, prinţe ! Dacă vrei să mă vezi mai degrabă ^ea care-am fost când m-ai' cunoscut, porunceşte să se taie pasărea asta, s-o ^mănânc friptă ! Simtcă aşa s-or dezlega vrăjile care mi-au preschimbat chipul !

Plin de nădejde, prinţul îi făcu pe voie şi dădu păsărică pe mâna bucătarului. în vreme ce acesta o jumulea, o pană fu luată de vânt şi dusă, şi dusă până la coliba pădurarului de la marginea pădurii. Văzând pe pervazul ferestruicii sale pana care istrălucea ca stropită cu aur» pădurarului nu-i veni s-o "arunce. O luă, şi o puse bine pe măsuţa scundă din odăiţă jşi numai după aceea plecă la lucru.

Când se întoarse seara acasă, trudit ca Vai de el, ee-i"văzură ochii ? Căsuţa îi strălucea de curăţenie, în vatra pe care-o lăsase rece jucau vesele

flăcările, în timp ce pe plită ulcele eu bucate sf â-râiau de-ţi era mai mare dragul.

— Măi, măi, cine să fi făcut toate astea ? se în trebă nedumerit omul, dar oricât îşi căzni min tea, oricât scormoni prin căsuţă, nu găsi nimic care să-1 ajute să înţeleagă ceva.

Zilele Următoare -se întâmplă -la fel. Atunci, ce^i trecu prin cap moşneagului ? Se prefăcu că pleacă în pădure, ca' de obicei, dar se piti afară, în. dreptul uşii. "Si cum auzi mişcare în căsuţă, buzna şi el înăuntru. Se trezi faţă în- faţă cu o fată frumoasă, frumoasă, care tocmai -se pregătea să-i deretice prin casă-. .

— Nu mă alunga, dragă bătrâne, grăi fata. Sunt pribeagă, o^străină fără adăpost. Lâsă-mă în casa ta şi eu, în schimb;, am să te îngrijesc cum m-oi pricepe mai bine ! / ^ .

Pădurarul, fireşte, se învoi : cine se împotri veşte când >e vorba să-şi schimbe traiul rău pen tru unul mai bun ? ! fc

,..Timpul se scurgea tihnit în căsuţa de la marginea pădurii, până într-o zi, când prinţul, sătul să tot stea fe^ecat în sesai aşteptând fericirea pierdută, ieşi să se plimbe: Se lăsa înserarea ; în căsuţa pădurarului, opaiţul lumina blând, ca o chemare. Prinţul se îndreptă agale într-acolo:

Abia păşi pragul şi rămase ca trăsnit : înaintea sa stătea însăşi zâna din portocală, frumoasă ai- ■

doma visului său, cea pentru care rătăcise prin lume" şi pe care o pierduse atât de repede !

O vreme îi pieri glasul, atât de tulburat era. Apoi. venindu-şi în fire, prinse de mână cu aceeaşi dragostemăvalnică de altă'dată şi,o rugă să-i dezvăluie ce sau cine i-â despărţit atâta vreme.

Când află din gura ei cum s-au petrecut lucrurile, prinţul alergă niai întâi de-o izgoni înapoi în ţara ei pe urâta care se furişase tâlhăreşte în seraiul său şi apoi se întoarse în căsuţa pădurarului şi îşi luă adevărata mireasă. Şi zâna din ipor-toeală avu parte de o viaţă lungă şi fericită, alături de soţul. ei. care o, iubi credincios până la moarte.

în amintirea zilelor tinereţii, prinţul, devenit padişah,puse de se ridică, pe locul fântânii urgisite de |a hotarul împărăţiei,,,o alta, frumoasă, toată.nunlai şi numai din marmură albă. Pe ghiz-durţle ei, un.vestit cioplitor în piatră dăltui povestea pe eare aţi auzit-o, încheind cu o zicală din bătrâni,: „Omul, dacă iubeşte trandafirul, trebuie să-i iubească şi spinii, căci din tufişul plin de ghimpi creste floarea care îl încântă".

Inelul făcător de minuni

Â FOST. ODATĂ., ca niciodată o văduvă, care avea un copil mic, şi nu stăpânea nimic altceva „în afară de o căsuţă şi o grădină. Sărmana .văduvă nu putea să muncească deloc, căci era oloagă, şi" trăia din cerşit.' Aşa îşi hrănea şi copilul.

Când feciorul prinse puţintică putere, îi spuse s într-o zi maică-si :

— Mulţumesc, mamă, dar îi ruşine sa mai cerşim după ce eu, slavă Domnului, • m-am făcut mare ! Hai să Vindem bucata aia'de grădină şi să cumpărăm un cal.'De acuma aş-putea căra lemne. Să ne hrănim fără a mai supăra pe 'alţii

— Ei, fătul meu, îi răspunse mama!, să vând grădina şi să cumpăr cal ? Tu n-ai să-1 poţi păzi bine, are să-1 mănânce lupul, iar noi o să rămâ-1 nem şi fără grădină şi fără cal.

Aşa era. dar, zău, băieţandrul o ţinea întruna pe a lui ; şi azi aşa, mâine aşa, până ce o făcu pe j maniă-sa să vândă grădina şi să!cumpere un cal.

După ce se văzu flăcăiaşul cu cal, începu să care lemne şi să le vândă, aşa ca o scotea bine la , capăt cu maică-sa. Cu toate că nu avea nici de unele de prisos, nu erau nici flămânzi, nici dez brăcaţi. • , . .

într-o ?i, mama spuse feciorului său să aducă acasă vreascuri, căci în ziua aceea trebuia să -spele rufe şi să le pună la fiert. ..Bine", zise el ; apoi sărută, după obicei, mâna maică-şi şi plecă după lemne. Când intră în pădure, priponi calul ■ într-o poiană, ca să pască, iar el plecă să adune : vreascuri. Nu trecu mult şi, auzind un răget şi-un vaiet puternic, dădu fiiga într-acolo să vadă ce '■ se întâmplase. Când ajunse deasupra văii, avu* ce să vadă ! O zmeoaică înghiţise un cerb, dar i , ' se înţepeniseră coarnele între fălci, încât prada nu putea trece nici înapoi, nici înainte ; iar zmeoaică se chinuia şi gemea. Cum îl văzu pe copil, îi spuse :'' ,

"-*r* Ascultă, flâcăuandrule ! Te rog; pentru nu* mele lui Dumnezeu, hai să ne prindem fraţrşi, dacă te-â adus norocul meu aici CIA securea aceea, retează coarnele cerbului ăstuia şi şea-' pâ-mă din belea.

■ Iar cerbul îi spuse : •

— Nu fă aşa, ci ucide'zmeoaică, poate rămân eu viu. ' '■'.

'.„.' Băietanul rămase pe gânduri : dac-o loveşte pe • zmeoaică. te pomeneşti că-1 varsă pe cerb şi-1

înghite pe dânsul ; la urm.a urmelor, zmeoaica îl rugase în numele lui Dumnezeu şi se înfrăţise cu el — aşa că îşi zise să o ajute pe ea. Fîăcăiaşul veni în goană şi lovi cu securea în coarnele cerbului : boc, boc ! până le tăie, iar zmeoaica îl înghiţi liniştită pe cerb.

După aceea zmeoaica spuse flăeăuaşului,: — Ei; frate, fo m-ai scăpat de la moarte. Acum este rândul meu să-mi întorc datoria'. Tatăl meu e împăratul şerpilor, hai la dânsul şi el. te va dărui din belşug. Dar să riu te păcăleşti.; orice îţi va da, tu să-'nu primeşti? ci cere-i inelul.

Amândoi pocniră înainte. Flăcăuaşul o luă dup? ea şi zmeoaica unde mi ţi-1 vârî, frate, într-o peşteră. După ce îl trecu prin peşteră, ei ajun- -seră pe o câmpie întinsă, în mijlocul căreia se *'■ afla o masă rriare, iar pe ea şedea încolăcit împăratul şerpilor. Toată câmpia aceea era înţesată ■ de tot felul de şerpi mari. Când o văzură şerpii 1 ,pe. fiica împăratului, îi făcură loc să -treacă, iar I băieţandrul îşi mai veni în fire, căci rămase ulu- | it văzând^atâta işerpime. Când se apropie de j taicăV-său, zmeoaica îi povesti totul de-a fir-a-păiy'] cum o "izbăvise flăcăiaşuî* aceasta ŞT cum se înfrăţise cu dânsul şi cum, ia'tă-1, 1-a adus la el, ca să-1 dăruiască pentru asta. Auzind toate acestea, i împăcatul spuse degrabă slugilor să încarce două- j zeci de poveri de bani şi să le dea flăcăuandru- !*

GS

Iui ; dar, minune.! băietanul nici nu vru să se uite la bani, ci spuse împăratului :

— îţi mulţumesc, împărate, pentru bani. Dacă vrei să-mi dai ceva, dă-mi inelul din deget ; iar dacă nu vrei să mi-1 dai, altceva nu primesc.

I împăratul îl îmbie cu orice altceva, afară de , inel ; dar el o ţinea una şi bună : inelul'şi inelul» ■ împăratul îi spuse în cele din urmă că nu-i poate da inelul. Atunci flăcăiaşul îşi luă rămas bun de I la împărat şi de la fiica lui. Când plecă tânărul, I zmeoaica, fiica împăratului, se luă după dânsul. I"' — încotro ? o întrebă tatăl ei.

— Cum încotro ? Mă duc în lume cu fratele, ♦-'meu, dacă tu nu vrei să-1 dăruieşti aşa cum se cuvine.

împăratului îi păru rău după fată, mai cu I seamă că nu o avea decât pe'dânsa. îl întoarse din drum pe tânăr şi—i dărui inelul cerut. Atunci, -zmeoaica îl însoţi până la -locul unde se "întâlni-*r* «eră întâia oară şi-i spuse :

— Oricând îţi trebuie ceva, apropie inelul de •foc şi vei avea totul.. .

Băieţandrul se gândea numai la cal. Uitase cu totul de inel. Când ajunse la locul $nde-i fusese priponit calul, nici tu cal, nici tu veste despre dânsul : numai samarul şi patru copite. 1-1 mân-caseră de istov lupii. Ca om sărman ce rămăsese, . necăjit şi neavând altceva de făcut, aburcă samarul în spate, iar cele patru copite le vârî în chi-

mir ;' şi, abia bleştind, ajunse pe sub seară acasă. '· mai mult mort decât viu.

' Totul ar fi cum ar fi până aici ; dar, măre, să vezi acuma necaz. Maică-sa, când îL văzu fără cal, aflând pe deasupra că i-1 mâncaseră lupii, începu să-1 certe şi să-1 probozească mai rău de-«cât pe-un câine. Şi măcar să fi rămas numai la asta ; dar ea apucă o bâtă mare şi, lovindu-1 pe unde nimerea, îl. snopi în bătaie. Nu-i dădu nici să mănânce şi nu-1 lăsa nici să doarmă în casă. El, sărmanul, necăjit, bătut măr, flămând. pe deasupra, se cuibări lângă perete şi adormi aşa, , trudit. Dar când începură maţele să-i ghiorăie şi să se frământe, se trezi. Abia atunci îşi aminti de inel, îl apropie de fde, şi cât ai clipi i se înfăţişară doi harapi. >

-— 'Care-i porunca, stăpâne ?

— Poruncesc să-mi aduceţi. numaidecât, din belşug, tot felul de bunătăţi ; apoi >să-mi umpleţi curtea cu lemne, toate, uscate, ca să aibă mama cu ce spăla rufele. ,

—'Nţeles, stăpâne ! ■ ' • . ■■

Harapii se jînchinarâ şi plecară. Nu trecu, cum se" spune, câcfe ai bate din palme, şi'totul se înde-* plini aşa cum se poruncise. El, flămând cum era, se puse la masă şi înfulecă pe săturate din bună tăţile aduse, iar din grămada de lemne uscate' aprinse focul şi, culcându-se alături, adormi buş tean. * • ' ■' ■ '

Maică-sa Se sculă dis-de-dimineaţă, căci zău, nici ei nu-i venise să doarmă — doar nu era glumă : se prăpădise calul, li se dusese de râpă traiul ! — şi ieşi in faţa casei. Când colo, ce să vadă ? Curtea plină de lemne: Se întoarse să-1 trezească pe fiu-său şi, eând văzu în jurul lui tot felul de bunătăţi, îl deşteptă şi-i spuse :

— Ce-i asta, fătul meu ?

. — Uite', mamă, iată ce am primit în schimbul calului:

,' — Dar tu, aseară, de ce n-ai spus nimic mamei tale, ci ni-ai lăsat să te zvânt în bătaie ?

— Uite că-ţi spun acum. Dar ia * mărturiseş-
[_ te-mi : ne-am împăcat de-a binefea ? >
l — Ne-am împăcat, puiul mamei ! 'zise îrrtbră-I ţişându-1 şi sărutându-1.
i '.. Amândoi ,trăiră îrr* belşug o bucată de vreme. Dar mai pe urmă flăcăul îşi luă seama şi-şi zise :

— De ce-am trăi întrnD easă aşa de strâmte ?' şi apropie inelul de foc. v

Cei doi harapi se şi înfăţişară, din nou :

— Care-i porunca, stăpâne ?

— Poruncesc ca în cutare loc să-mi ridicaţi un
; palat cum are împăratul, să fie pe dinăuntru ca
la împărăţie, iar când totul va fi gata,- să mă mutaţi acolo împreună cu" maicâ-mea.

Harapii se închinară şi plecară ; iar el şi mama lui merseră tot în casa lor cea mică. Când se t're-

zî tânărul, avu ce vedea ! După cum poruncise, aşa se şi făcuse totul : amândoi fuseseră mutaţi fără să fi zărit sau să fi simţit ceva. Aşa că el rămase stăpân în palat şi dădu în grijă maică-şi să nu lase pe nimeni a trece neluat în seamă pri_n faţa palatului, ci să-i hrănească pe flămânzi, să dea de băut însetaţilor; să-i încalţe pe cei desculţi şi să-i îmbrace pe cei goi.

— Dacă nouă ne-a dat Dumnezeu de toate,'
spuse el maieă-si, se cuvine să trăiască cumse
cade şi sărăcimea.

într-o seară, stând tânărul aşa, îşi zise în sinea lui : „Când mi-a dat Dumnezeu atâtea, oare de ce nu m-aş însura, ca să nu fiu singur?" şi rămase pe gânduri'. Deodată îi fulgeră ceva prin minte, luă inelul şi-1 apropie de lumânare, iar harapii de faţă ca de obicei :

— Porunca/stăpâne ?

— Poruncesc să-mi aduceţi o sultăniţă, pe cea majprumoasă fată de împărat.'

Harapii se închinară şi se făcură nevăzuţi. Cât -ai .clipi, îi' aduseră sultăniţă. El o întâmpină fru- : mos şi începu s-o mângâie ; dar zău că şi ea, când i se văzu in acelaşi belşug ca la taică-său, se gândi I că şi tânărul trebuie să fie împărat sau fecior de] împărat, îl mângâie şi ea pe dânsul. Apoi se cu-nunară după lege şi ţrăiră cum nu se poate mai j frumos.

Când băgă de seamă împăratul lipsa fiicei sale, puse s-o caute, întrebând în dreapta şi-n stânga. Nu era însă chip s-o găsească nicăieri : parcă intrase în pământ. Atunci împăratul făgădui bani a'deluia care va afla unde e fiică-sa. Auzi făgădu-iala şi o vrăjitoare, o zgripţuroaică bătrână, care j porni din oraş în oraş, din uşă în- uşă, până o ■ găsi şi o recunoscu. Pe urmă se întoarse repede la împărat şi se învei cu dânsul să-i aducă fiica în carne şi oase, în-schimbul multor pungi de galbeni. După ce se.înţelese eu împăratul asupra banilor, baba luă o piele şi un băţ — şi haida-hai, . iarăşi, îdin uşă în uşă, până ajunse din, nou în faţa palatului aceluia. Când se afla aproape de palat, o văzu tânărul, săracul de odinioară, şi grăi către nevastă-sa :

— Uite o femeie bătrână, miloagă, dezbrăcată^ şi desculţă, spune-i mamei s-o cheme, s-o îmbrace, s-o încalţe şi sâ-i dea de mâncare,

%

— „la mai lasă-mă zău, cu baborniţele astea ho--dorogite ! i-o întoarse femeia.

Dar bărbatul său nu £e lăsă :

— Eu ,nu vreau să treacă nimeni flămând sau ,goJ pe lângă casa mea.-Daca mie mi-a dat Dum nezeu de toatele, de ce n-aş da şi eu săracilor ?

Femeia — ca femeia — oricum trebui să-şi as-'.culte bărbatul. Se duse jos, o chemă pe bătrână

şi trimise soacra să-i aducă demâncare şi îmbrăcăminte. Vrăjitoarea o întrebă :

— Ia spune-mi, sultăniţă, bărbatul tău te ••Iu
beşte destul *f*

Sultăniţă se miră şi îi răspunse :

— Mă iubeşte, zău, dar mă mir de unde ştii
că-s sultăniţă; . , .

*- Cum să nu ştiu, doar eu ştiu toate cele ! Păi
^eu i-am dat o mână de ajutor ca să vii după dân
sul. Ascultă-mă, hai de-mi dă inelul de pe dege
tul lui, ca să-1 descânt puţin, şi bărbatul tău are
să te iubească de zece ori' mai mult decât până
acum. ' * '

De mult e o vorbă-:. femeia are părul lung şi mintea scurtă. Aşa. că şi sultăniţă o crezu pe babă şi alergă cât putu de repede îri camera lui. Din nenorocire pentru dânsul, el adormise. Sultăniţă îi scoase uşor inelul din deget, i-1 puse pe al său în loc şi cu inelul bărbatului — în goană *• ia babă Î/După ce4 înhaţă inelul, baba îi spuse :*

— Vino, sufleţehil meu, şi aşază-mi-te în cârcă
pe pielea asta. •

Sultăniţă se aşează, iar baba cu băţul : pleosc !
în piele, şi amândouă zburară cât ai clipi. Doar
nu-i glumă puterea unei vrăjitoare. Şi aşa, baba
ajunse. în zbor.Ja împărat, îl dădu fiica şi-şi pri
mi răsplata. '

Când se trezi bietul om, îşi chemă soţia.. Ia-o însă de unde nu-i. O strigă pe maică-sa şi o întrebă de nevastă ; dar ea îi răspunsei

— Zău că nu ştiu. Eu mă dusesem"să.caut.babei aceleia nişte straie. Iar când m-am întors,' n-am mai găsit nici babă,-nici sultăniţă ; chiteam eă-i la tine în odaie.

— Ei, nu-i nimic, oriunde-o fi, o găsesc eu - f- \, şi duse repede mâna la inel.

Dar când se uită, ia-1 de unde nu-i !• în locul inelului său, avea în deget pe cel al soţiei. , Parcă-1 lovi un trăsnet din senin. Cine putea fi mai amărât decât dânsul ? îşi dădu seama că fusese păcălit. Credea însă morţiş că nu-1 păcălise nevasta. vSe îmbrăcă repede cu nişte haine sărăcăcioase şi purcese în lume. Pe unde nu umblă, până ajunse la Istanbul... Bar acu-i acu'. Cum să , Kîe întâlnească cu şultănita ?.Se gândi ce se gândi -până îi verii în minte săi se ducă în faţa. palatului împărătesc şi să se rezeme de uşă. îl văzu bu'r» catarul curţii şi, gândindu-se c&"Q fi flămând, îl întrebă :

— Ce cauţi aici ? • ' •

— N-am de lucru şi m-aş bucura dacă m-ai primi la bucătărie, fie şi numai pentru mâncare ;" aş putea", dacă nu altceva, să spăl vasele.

; — Bine, bine, îi spuse bucătarul, hai-înăuntru şi o să capeţi de lucru. '

El rămase aici şi se puse pe treabă ; iar în câteva luni învăţa meseria şi ajunse ajutor al şe-
îulutbucătarilor. Ceilalţi bucătari erau din partea
locului şi după lucru se duceau pe la casele lor :
el însă, ea*străin, rămânea singur în bucătărie. Ca
să nu-i *iie* greu noaptea singur, el îşi făcu rost
de-o pisică şi de-un câine, de care avea multă grijă
şi-i mângâia. în seraiul împăratului se afla o roa
bă, care ducea mâncarea din bucătărie în harem.
El se împrieteni cu dânsa şi se. înfrăţiră. Odată îi
spuse > ' ' • '.*'.,
— Zău, soro, te-aş ruga ceva, dacă-mi juri pe credinţa ta căn-ai să sufli nimănui nici un cu- . .vinţel. "
— Credinţa-i mai tare decât piatra, frătioare, • vorbeşte fără grijă !
Atunci el îi spuse':
— Vezi inelul ăsta ? Eu o să-1 pun în pilaf la
marginea tăvii şi fă aşa ca să ajungă drept în faţa
fetei împăratului ,
.— Cum să nu, frăţioare, de mi-ai fi cerut.şi mai
mult... '
^.tunci" el puse inelul .sultăniţei în pilaf, iar sora se uită bine unde. era aşezat şi întoarse tava. cu partea aceea către siiltăniţă, fiica împăratului. Când luă ea a doua oară din pilaf, văz\i inelul în lingură. Cum îl văzu, îl recunoscut Cum snar 'fi putut să nu-şi recunoască podoaba ei 'cea* mai 1 dragă ? îl ascunse repede ca să nu-1 mai vadă I

altcineva şi ii vâri în buzunar. Iar seara, când se duse la culcare, o chemă la dânsa pe roaba de la bucătărie şi o întrebă : «

— Tu trebăluieşti jos la bucătărie. Nu ştii, se află vreun străin pe acolo ?

— Da, se află unul, venit de vreo trei-patfu iuni, pe care 1-a primit bucătarul ca să-i facă* un bine ; iar el a învăţat meseria şi a ajuns ajutorul şefului bucătarilor.

— Dar nu ştii unde doarme ? • • ,— Cum să nu ştiu ? Doarme în bucăiărie.

— Şi mai doarme cineva' cu dânsul ?

— Nu, nimeni, numai că are un câine şi o pisică. ■'•'■.'■

— Dar despre inelul ăsta ştii tu ceva ? zise fata şi, scoţând inelul, îl arătă.

Roaba zâmbi a râde şi-i spuse :

— Ştiu, zău ! Omul acela-j bun 'şi cinstit, m-am şi înfrăţit cu dânsul ; iar el, după ce ffl-am Jurat pe credinţa mea că nu voi spune nimănui ■ nimic, una. rugat să, aşez pilaful în aşa fel, încât inelul să .vină, drept în faţa ta.

— Bine, dar acum să-mi juri şl mie.pe credinţa ta că veî tăcea. Am să-ţi spun ceva ; iar)dacă 'taci, o să fii şi tu fericită .împreună -cu mine.

— E mai tare credinţa decât piatra din stâncă. Vorbeşte fără teamă ! , ' ' ' - .

. — Ei, dacă-i aşa, află că -acesta este soţul- meu; tu, ia straiele astea femeieşti şi du-Ie la bucată-

rie. Pune-1 să se schimbe cu ele şi adă-1 ia mine.
Sluga trebuie să îndeplinească porunca, nu jişă
•răspundă. *$şa* că şi ea luă bocceaua subsuoară şi.
se duse la frate-său în bucătărie. Când îi spuse
totul, cine să fie mai bucuros deGât dânsul ? îm
brăcă hainele femeieşti'şi tiptil, în urma roabei,
se duse în odaia soţiei. Nu era nimeni mai fericit
decât ei amândoi când se întâlniifă. Par după ce
trecu bucuria dintâi, el o întrebă pe soţie : unde-i
este inelul ? ", , ■
— Zău, mi 1-a luat baba aceea — şi povesti tot -aşa cum ise întâmplase.
— Vat de noi !. Răspunse el. Niciodată n-o sâ mai fim în stare a ne întoarce.la casa noastră.
-~ Dar putem să'ne întâlnim şi aici în taină, şi vom trăi foarte bine.
, Aşa şi făcură.^El îşi petrecea ziua în bucătărie,
iar noaptea la sultăniţă. Nu peste multă vreme —
ei, ce vrei, nimic nu rămâne ascuns — împăratul
oblici[1] trebuşoara asta ; şi-i "căzu tare greu, căci
•nu"e' glumă asemenea ruşine în palatul crăiesc.
' împăratul schingiui şi tăie mâi multe slugi, dar totul în zadar : nimeni nu voia să ia asupra,lui ceea ce nu făcuse. La urmă, craiul o chemă ţot pe zgripţuroaica aceea şi-i spuse totul de-a fir-a-păr, iar ea îi răspunse :

' *A* oblici — a. descoperi.

— Ai în bucătărie un străin. El este acelaşi care ţi-a luat fata ;/ea l-am cunoscut de mult. împăratul ii .chemă numaidecât pe bucătarul-şef şi-i porunci jsă-i aducă pe străinul care se află in bucătărie. După-ce îl aduseră pe străin în faţa , împăratului, acesta, fără multă vorbă, îl osândi la moarte.

Zgripţuroaica spuse împăratului :

I — Dă-mi) împărate, doi gealaţi şi-o să-i facem-
j de petrecanie. . " - >

.împăratul i-i dădu ; jar zgripţuroaica şi gealaţii

I mi ţi—1 duseră pe bietul străin pe un munte mare

şi-1 urcară deasupra unei' prăpăstii adânci. Aci/-

baba le porunci să-1 arunce. în hău, iar în urma

I lui prăvăliră o stâncă mare.- După dânsul se lua-

■ seră însă câinele şi pisica. La porunca babei, îi

azvârliră'şi'pe ei în prăpastie.

Când îl aruncară în prăpastie, omul nu ajunse la fund, ci se opri într-o rovină[1] în care se piti, ferindu-se, până trecu pe deasupra lui^ stânca • aceea, iar pe urmă picară lângă dânsul- câlnela şi j pisica. Abia acum le începu chinul : de mâncare '.— ioc ! şi de, ieşit — nici o scăpare ! Şi aşa, de. necaz, mângâia câinele şi pisica. Flămând, el vor- , bea cu dânsei e — de asemeni flămânde. Trecură ; două zile, când odată,[1] pipăind în jur prin întunericul acela beznă, ce să vezi ? Câinele şi pisica,

[2] .Rovinfe— râi.iă,fidâ.ivciiură..

ia-i de-unde *nu-a.* Acunl îi venea şi mai greu să '.se împace,cu soarta. Dar nu trecu mult şi câinele împreună cu pisica prinseră din, nou să se gudure Sn jurul lui. Când îi mângâie, băgă de seamă, după burţile lor că sunt sătui, şi-şi zise-; „Să ştii că ăştia au găsit pe .undeva demâneare şi s-au ospătat pe săturate. Am -să aştept până flămânzesc iarăşi, şi-o să mă iau după -dânşii, poate-mi găsesc şi eu scăparea".

După .puţin timp, câinele şi pisica plecară din nou ; iar el se agăţă frumos de coada dulăului şi porni orbecăind în urma lor. Aci nu era nimic in afară de şoareci. Câinele-şi pisica, fiind tare flămânzi, se repeziră şi se puseră să-i ucidă. Şoarecii fugiră cu toţii la împăratul lor. Când îl văzu pe om-, împăratul şoarecilor îi striga :

-- Aman, stăpâne, opreşte-ţi oastea şi cere-mi
orice, doreşti !

El chemă pisica şi câinele să-i vină la picioare
şi spuse împăratului : - a

— Nu-ţi cer altceva decât să-mi-aduci de la
cutare babă inelul meu !

împăratul chemă numaidecât doi şoareci bătrâni şi-i trimise la cotoroanţa aceea. - Nu trecu mult şi ei aduseră peste cincizeci de inele, mai mari şi mai mici» toate luate de la aceeaşi zgrip-ţuroaîcă. El se uită la ele, dar inelul lui nu se afla.

— Nu-i aci inelul meu. Ori îmi aduceţi repede
inelul, ori îmi trimit acuşi sluga după o oaste încă
şi mai năprasnică.

— vNu mai are baba nici un fel de inel, afară de unul singur, pe care-1 ţine sub limbă. Pe âces-ia" nu-i chip să-1 furăm. .

.

— Repede inelul, .'cum ştiţi, ori trimit pe loc după oaste ! "'»,-'-■

Atunci un şoricel mic,şi şchiop, care se temea că,-dacă,va veni oastea cea mare, el va cădea' , pradă cel dintâi la rând, zise :

■— Nu-ti aduce oastea, pentru numele lui Dumnezeu ! Mă duc eu şi ce-o da Domnul.! Ci, înălţate împărate, dă-mi doi şoareci, puternici şi de nădejde, care să mă ducă în spate, că eu, aşa şchiop cum sunt, n-aş putea ţine la drum.

împăratul i-i dădu numaidecât, iar ei îl luară în spate şi îl duseră în camera zgripţuroaicei. Aci şoricelul se tăvăli în gunoiul ud de după uşă, în care îşi .muie bine coada, şi spuse însoţitorilor săi:

—; Cum apuc inelul, înhăţaţi-mă şi — tiva[1] cu mine !

Pe urmă se apropie tiptil de babă, care dormea cu faţa-n jos, şi-i vârî în nas coada udă şi prăfuită". Baba strănută şi inelul îi ţâşni din gură. Şchiopul îl umflă cât putu de repede ; iar cei doi îl înşfăcară pe şchiop şi se făcură nevăzuţi,

[1] Tiva (interjecţie) —» peraei ţi-e drumul!

înainte ca baba sâ-si dea? seama ce se întâmplase. Şi aşa scăpară cu noroc, cu voie bună, şi duseră inelul ca sâ-şi veselească semenii.

Când văzu inelul, omul- Se bucură foarte. Dar n-avea-nici o seânteiuţă şi, fără o zare de foc, nu se putea face nimic. Se gândi ce se gândi, până îşi aduse aminte şi îneepu-să eotrobăiască prin buzunare. Spre norocul lui găsi un amnar, scă pară, aţâţă un focşor şi apropie inelul ; iar ha rapii, cât ai clipi, se şi înfăţişară : # .;

— Care-i porunca, stăpâne ?

— Poruncesc să ne strămutaţi în- lumea noastră, pe mine, pisica ţi câinele.

• Şi cât ai bate din palme, cu toţii se treziră deasupra prăpastiei scăpaţi de primejdie. Omul, porunci harapilor s-o aducă numaidecât pe babă şi să scoată la lumină stânca aceea uriaşă pe care baba o aruncase în prăpastie îa urma lor. Mai întâi o zvârliră în hău pe babă — iar după dânsa •prăvăliră stânca. Zbură baba, zbură şi stânca, până ce se auzi deodată : buf ! jos, în fundul prăpastiei, unde rămase pentru totdeauna.

El luă liniştit inelul şi se călători până aproape de Istanbul unde rămase să mâie într-un. han mic. Seara, după ce adormiră toţi, apropie inelul de.foc ; iar când se înfăţişară liarapii, le porunci să-1 ducă numaidecât în iatacul sultăniţei. Când îl văzu, ea se bucură^ dar se şi întrista. Se bucură

că-f vede iarăşi viu, însă se întrista temându-se de împărat : că va afla şM, va tăia pe amândoi.

— Nu-ţi fie frică de nimic, îi spuse el, am găsit
iar inelul — şi se apueă să-j povestească tot ce
păţise, cum o ucisese pe babă şi#cum pusese din
nou mâna pe inel. v .

Apoi se culcară liniştiţi ; iar când se făcu ziuă-el nu vru să plece. Slugile îl recunoscură şi-1 vestiră pe împărat, care luă după sine doi gealaţi mânios, veni să le facă de petrecanie amândurora. Când al văzu pe împărat şi gealaţii săi, @mul scapără repedje şi apropie inelul de foc. Harapii „ se înfăţişară, r iar el le porunci să aducă"nurnai-deeât.patru -gealaţi de partea lui şi-să-i aşeze'în faţa celor doi gâzi ai'împăratului.

Când văzu împăratul minunea asta, strigă că- v
,.tre dânsul : ' *i* .

— Opreşte-ţi gealaţii, că-i opresc şi eu pe ai
. mei ! Şi hai să stăm oleacă de yorbă. '•;

Flăcăul asta ş^ aştepta. îşi opri ^gealaţii, iar împăratul îl întrebă : .

— Cine eşti şi de unde te tragi ? -

•El îi povesti totul de-a fir-a-păr ; cine-i şi de unde se trage, precum şi câte i se întâmplaseră — aşa cum v-am povestit şi eu vouă — adăugând ■ la urmă':

— Cinstite împărate, de mine a.avut'Dumnezeu
grijă până acuma ; cât despre fiica ta, pe cât îmi

este ea de dragă, pe atâta îi sunt şi eu ei. Turnai bine dă-ne binecuvântarea, ca să ne luăm. împăratul se gândi puţin şi îi spuse :

— Aşa a tfost sortită. Ţi-o dau numai dacă te învoieşti să rămâi la mine. » .

— Bine, cinstite împărate, numai dă-mi voie să mă duc după mama şi s-o aduc aici, ca să se bucure şi dânsa-. •

■ împăratul îi încuviinţă să-şi aducă mama ;' apoi făcu o petrecere mare şi îi cunună. Dacă mai trăiesc; o duc şi astăzi tare bine.

Pescarul şi fiica regelui mării

MAREA ERA BLÂNDĂ şi îmbietoare, o risipă de apă *$i* iscare. De pe treptele ide valuri sosite dinspre orizomt, ziua cobora pe.nisipul ţărmului, aurind bărcile pescarilor din Miţunoe. Rotin-du-se deasupra lor, pescăruşii păreau că le cheamă spre largul plin, de comori al apelor, acei peşti cu solzi ^sclipitori. Deodată se auzi lipăitul unor sandale de lemn. Un flăcău chipeş şi.voinic se îndreptă spre una din bărcile de pe mal. Pe faţa-i arsă de soare, sprâncenele-i negre se ar- - culau deasupra unor ochi care fermecaseră privirile tuturor, fetelor'din satul de pescari, Yura.

Bătrânii nu-şi aminteau.să fi, trăit pe aceste meleaguri un flăcău a|ât de frumos şi un, pescar atât de curajos, petrecând zile întregi sin- *'■ gur, în mijlocul apelor fără sfârşita Părinţii lui 'Urasima Taro — acesta era numele flăcăului — îl. certau adesea când, zăbovea prea mult în larg, temându-se să TIU iraniană fără singurul lor fe-*

cior. Chimonouil îi ajungea dincolo de genunchi şi-un şorţ de paie îi ţinea 'loc de brâu, apărân-du-1 de pluimbii plasei pe care ei o rotea, mai înainte de a o azvârli în valuri. în juirul frunţii îi strălucea o fâşie de pânză albă. într-o mână ţinea uneltele de pescuit, ăar în cealaltă o 'traistă cu hrana pentru.' câteva zile. Cu mâinile pe vâsle, UrAna Taro se îndrepta către orizontul ce4 îtm-ibia tot mai departe, spre,0 soartă pe care n-a mai avut-b nici unul dintre pescarii întinsului arhipelag nipon...

Privind meleagurile natale, de care - se înde- i panta încet, flăcăul simţi o ciudată strângere de inimă. Zărea colinele domoale cu orezăriile înşiruite la poale. Simţea aievea răcoarea râului în care se scăldase ţie atâtea ori îri\copilărie, când casele satului îi păreau mult'mai mari (decât acum. Aproape de ţărm se înălţa vechea pagodă[1], în sărăcăcioasa casă părintească, ai lui încă mai dormeau, visând că e'l Se întorcea -din larg cu basca plină de scrumbii...

Trecuseră trei zilie fără ca Uraşima 'Taro să pescuiască ceva, deşi se avântase mai departe ca oricând. Trei nopţi dormise fin barca legănată de valuri şi visurile sale îi prevesteau mult noroc. Vâslea neobosit şi arunca plasa cât mai departe cte barcă. Deodată simţi că prinsese un peşte

J Pagodă —-templu hindus, bucJist sau brahman la unele popoare din Orient.

mare. Crase nerăbdător pllasa împovărată, dar.
spre dezamăgirea **lui,** în ea *<ţm* se afla decât o
broască ţestoasă. Pentru prima dată i se întâmpla
să prindă aşa ceva. Un **alt** pescar s^ar fi bucurat
de-o asemenea pradă. Nu însă''şi Uraşima Taro,
care ştia că broaştele ţestoase sunt deosebit de
dragi Dragonului, regele mării, care îşi avea pala
tul pe o insulă 'minunată, unde nu călcase picior
de om până atunci. El mai ştia de, !la bătrânii
pescari ca broaştele ţestoase» trăiau zece mii de
ani. ' ■,

— Nu te teme, te voi trimite înapoi ia. regele
mării ! spuse Uraşima Taro, aşezând broasca pe
fundul bărcii.

O mângâie apoi pe creştet, căci ochii ei aveau
o licărire aproape omenească- Carapacea broaştei
părea făcută din aur şi nestemate.- ,
.

— Până una-âlta, te-oi mai păstra în barcă,
Bă-mi" ţii de urât. Nu m-aş îndura să curm.
tocmai eu miile de ani pe care .le mai ai de trăit !

Apoi Uraşima Taro se întinse pe fundul bărcii,
grijuliu să nu aducă vreun necaz musafirei sale
şi începu a privi nesăţios cerul albastru, brăzdat
de ‘i aşii de nori alburii, ca nişte horbote pluti
toare. Zâmbind, flăcăul îşi reaminti povestea de
spre Dragonul mării... .
' Departe, în mijlocul oceanului, se află trei
insule unde domneşte o vară veşnică. Furtunile

nu le-au bântuit niciodată. Pomii care creşteau pe malurile lor dădeau rod întruna, fără a se usca. Cocorii îşi făceau cuiburile în crengile pinilor" _ veşnic-verzi. Cei ce[1] trăiau pe aceste ĩnsule îşi păstrau neştirbită tinereţea, sorbind din licoarea, unui iz'vor care ţâşnea dintr-o stâncă'de imiatostait'[1]. Pe cea mai'mare dintre insule se-afla lăcaşul regelui mării, făcut numai diri cleştar şi mărgean. Potecile parcului care înconjurau palatul erau presărate cu perle, „şi în iazuri se zbenguiau cei mai frumoşi peşti. Aar oamenii muritori nu au ce căuta. între atâtea minunăţii... '. .

Furat! de toropeala amiezii, Uraşima Taro adormi buştean. Nici el nu mai ştia câtă vreme îl tot legănase barca, plutind la voia, întâmplării. într-^n târziu se trezi simţind cum o mână gingaşă îi mângâia fruntea. Deschise ochii şi rămase înmărmurit de ceea ce îi fu dat să vadă. Deasupra ■lui se aplecase o. fată de o frumuseţe nemaivăzută, îmbrăcată în straie de purpură şi împodobită cu coliere' de diamante. Părul ei negru,, revărsat peste umeri,' îi ajungea până la tălpile care, pluteau pe I valuri, alături de barcă. Broasca ţestoasă —* nică-1 ieri !

Uraşima Taro se frecă la ochi, aşteptând să dispară făptura de vis din faţa sa, dar necu-

[1] Matostat — piatră sesmipreţioasă ţde culoare verde.

noscuta nu conteni să-d zâmbească, ba îi şi vorbi cu un glas în care auzeai toată muzica valurilor : — Uraşima Taro, trezeşte-te ! Eu sunt 6to-hirae, fiica regelui mării. Cât timp ai dormit, am 'stat de veghe la căpătâiul tău. Bunătatea de care ai dat dovadă când m-ai pescuit va fi răsplătită de tatăl meu, la .palatul, căruia vreau să ajungem mai înainte de apusul soarelui.

•Se aşeză îh barca lui Uraşima Taro, care îi făcu loc, fără să poată îngăima ceva de uluit ce era, şi puise mâna pe o vâslă. Flăcăul îi urmă exemplul, neîntorcându-şi privirea de la obrazul ei. Ce-i „drept, Otahime îl măsura şi ea cu coada ochiului, cu toate că, în-timp ce-i veghease somnul, chipul flăcăidui i. se ihtipălrise adânc în /suflet. Amândoi vâsleau cot la cot, Nu se auzea decât zigomotuil vâslelor'şi zvâcnirea inimilor lor tinere...' . '

.;.■".-

într-un târziu, Otbhkne puse palmele pe ochii pescarului şi acesta simţi că bafta sa prinsese aripi, zburând pe deasupra valurilor asemenea pescăruşilor. Când mezina regelui mării îşi ridică fru-

• moaşele ei mâini,de pe obrajii rumeni ai lui ►Uraşima Taro, barca.lui se apropie liniştită de Ryugu, palatul stăpânului 'mărilor, f ăprit din cleştar, cu pervazurile ferestrelor din <mărgeân, cu wşile de aur şi ivărele de fildeş împodobit cu pae-\tre preţioase -şi cu acoperişuiTdm solizi'de argint. Măcăul abia îndrăzni să pună piciorul pe scoicile

cu care era pardosită cărarea ce ducea spre intrarea palatului, de teamă să nu strivească perlele care ţineau loc de pietriş. O sută de slugi şi o sută de slujnice ieşiră în întâmpinarea tinerilor, prim induci ca pe nişte miri.

Otobime /îl călăuzi pe Uraşima Taro până la_ tatăl ei, al cărui tron se înălţa pe o urîaşă carapace de broască ţestoasă. Kai-riujin, Dragonul mărilor, le/ăcu o primire regească ; cei doi tineri se aşezaz-ă de-a stânga şi de^a dreapta tronului. Otobime mărturisi iubirea, pe care* i^o purta lui Uraşima Taro şi acesta o. ceru de soţie. Regele se învoi bucuros, şi de îndată începu, ospăţul de nuntă, care ţinu şapte zile în şir.

încăperea .tinerilor căsătoriţi, unde Uraşima Taro urma-.să trăiască alături de fiica Dragonului anării, fără a îmbătrâni niciodată, dădea spre o grădină, adevărată minune a minunilor ! -, ,

' în partea de răsărit a'ei se deschideau florile gingaşe ale, unor^bmi şi dintre fEunzele lor de smarald răsunau întruna trilurile privighetorilor. Spre miazăzi domnea-mᵛsch'imb o vară veşnică-şi din. iarba mătăsoasă se înălţa târâitul greie-" iriilor. Spre apus auzeai foşnetul molcom al frunzelor purpurii de arţai* şi, crizantemele înfloreau una' după alta. în sfârşit, spre' miazănoapte te întâmpina iama cu pomii ninşi şi .cu velinţele de gheaţă ale râurilor.
*Era singurul loc de pe insulă

unde te puteai întâlni în aceeaşi zL cu toate cele patru anotimpuri ale pământenilor.

Viaţa'fericită pe care o ducea alături de soţia 'lui, dragostea care i^o purta îl făcură pe Uraşima Taro să uite cu desăvârşire ceea ce fusese el mai înainte. Zilele erau la fel de frumoase şi se asemănau între ele ca două picături de apă, aşa că I nici nu băgă de seamă când treceau. Nu-şi mai I amintea de meleagurile natale, de furtuni, de • plasa lui şi nici*de bătrânii săi părinţi.

Trecură câţiva ani. Câţi — nici Uraşima Taro nu putea să spună. într-o zi, colindând minunatul palat ale cărui încăperi, una mai frumoasă decât alta, nu se mai 'terminau, pescarul descoperi în tr-un colţ o barcă cu unelte de pescuit : uitân-I du^se lung, ip îşi, aminti că acestea îi aparţinuseră cândva. Cuprins de un dor de ducă, el se urcă pe spinarea unor peşti cu solzi de aur, care îl duseră în tainiţele de nepătruns ale oeeanu-..lui. începând să se plimbe tot mai des prin' grădina celor, patru anotimpuri, într^o bună zi căzu pe gânduri, întrebându-se ce vor fi făcând •părinţii lui. Poate că4 socotesc pierdut pentru totdeauna. Cât de muSlt s-ar bucura ei dacă ar I afla că fiul lor trăieşte şi că este ginerele Dragonului mării! Ce ar"fi dacă s-ar repezi să-i

vadă ? ' '■ '

Din. ziua aceea, Uraşima Taro nu mai .avu linişte. Văzându-1 tot miai abătut, Otohime ii întrebă ce se petrece cu el. Şi când auzi că va trebui să se despartă de iubitul ei, chiar şi numai, pentru câteva zile, "ochii, ei lăcrimară în-tâiaşi dată. Se temea că n-o să-1 mai revadă. Dar Uraşima Tai-o ii spuse că va zăbovi foarte puţin timp în casa părinţilor lui-. Atunci Otohime se în voi să4 lase să plece. '■ ..* *

A doua zi, Uraşima Taro îşi unse barca şi înlătură de pe vâsle pânzele de păianjen. La plecare, Otohime-îi dădu o. lădiţă de abanos' încrustată' cu diamante şi legate cu o sfoară de mătase trainică, spunându^i :

„Capacu-acesta dacă-1 .vei săltă, Tu n-ai s-o mai revezi pe soaţa ta".

Uraşima Taro făgădui că nu va deschide cu nici uni preţ lădiţa şa o strânse drăgăstos la piept ■ pe Otohime. Apoi sări în barcă şi începu să'vâs--*Hească spre meleagurile sale natale. Când se întoarse să mad vadă încă o dată insula, nu mai desluşi decât dunga fumurie a zării.... • După şapte zile încheiate, Uraşima Taro începu să zărească, în sfârşit, ţărmul pe care'îl părăsise' în urmă cu câţiva ani. Locurile păreau aceleaşi, dar casele nu : erau mai mari şi parcă âveauf altă înfăţişare. Orezăriile îşi schimbaseră aşezarea, iar

, vechiul templu de pe,malul mării şe mutase pe
un deal. Pe locul unde se afla casa "părintească,
creştea acum o pădurice de pini. Nespus de stră
ini îi părură şi oamenii care îşi schimbaseră 'până
şi îmbrăcămintea. Chiar şi bărcile pescarilor erau
altfel decât a lui ! - .

Trecătorii se uitau cu nedumerire la el şi Ui'a-
şima Taro mu întâlni pe nici unul dintre cunos-
; cutii lui. După ce se dumiri că se află într-adevăr
· în locul de unde plecase odinioară în larg, se apro
pie de un bătrân care trecea proptindu-se într-un
toiag, de părea c-ar- fi avut o sută de ani, şi-1 întrebă : '

" — Nu ştii, moşule, unde sunt părinţii lui Urâ-
i .sima Taro ?

'{ | — îţi arde de şagă, flăcăule, sau" nu eşti de
''.prin partea, locului, răspunse moşneagul mormă-irfd în barbă. Când eram copil am auzit de la străbunicul meu, care aflase şi el de la cei mai bătrânii oameni din anii copilăriei mele, cum că un pescar cu numele de Uraşima Taro a plecat odată în larg şi nu s-^a mai întors. Avea o barcă
' la fel cu a dumitale. Părinţii lui au murit de vreo patru sute de ani. O piatră cu numele lui Uraşima Taro se află în străvechiul cimitir al satului, părăsit- de două sute de ani. Dacă nu
: • <mă crezi, du-te singur s-o vezi. Ţi-o fi povestit cineva păţania pescarului fără şă-
ţi spună însă

.că de La plecarea-lui au-domnit asupra acestor insule mai mult de treizeci de împăraţi !•

■Moşneagul îşi căută de drum, în timp ce flâ- ■■ *căul rămase ţintuit locului. Aşadar, cei patru arii petrecuţi în palatul Dragonului mării însemnau patru veacuri aici, printre pământeni ? Şi, totuşi, el se simţea la fel de tânăr ca şi în ziua plecării. Se îindreptă abătut spre cimitirul părăsit al satului. Citind anii săpaţi pe, pietrele de mormânt înţelese că moşneagul «nu-1 minţise.*

Descoperi într-un târziu şi groapa părinţilor săi. ,

Citi, cu mintea năucă, pe o piatră veehe- de sute de ani, propriul său nume. -Care să fie taina tinereţii sale veşnice ? Nu cumva lădiţa .dăruită de . Otohime i-ar putea aduce desluşirea ciudatei sale păţanii ? Dezlegă nodul sforii de mătase şi ridica nerăbdător oapacul lădiţei. Din ea se ridică un nouraş alburiu, care se înălţă de îndată, îndrep- , tându^se spre Ryugu, palatul Dragonului mărîi. Abia acum îşi aminti el de cuvintele soţiei sale .şi ,trânti repede capacul... înţelese că nu avea s-o * mai revadă niciodată şi începu să4 strige deznădăjduit numele :

„O-to-hi-me ! O-to-hi-me'!"

. Briza mării îi aducea ca pe un murmur înde- , pâ'rtat chemarea ei deznădăjduită :

„U-ra-şi-ma Ta-ro ! U-ra-şi-ma'Ta-r.oJ-

Dintr-o dată simţi că puterile îi slăbesc şi că părul îi încărunţeşte : îmbătrânea într-o clipă cât alţii'într-un an. Se întorsese, aşadar, *ca.* şărmoară lângă piatra pe care părinţii lui îi săpaseră numele acum patru veacuri ? Poate că mai rămăsese pe fundul lădiţei ceva din aburul tinereţii sale neştirbite de altădată ? Trase capacul şi sorbi ultimul' firişor din norul alburiu care zburase spre insula iubirii şi a fericirii veşnice. Braţele sale se acoperiră atunci cu pene, căpătând înfăţişarea unor aripi. Oamenii care s-au apropiat de piatra de mormânt a lui Uraşima Taro n-au .mai dat de. «trupul străinului care poposise în sat căutându-şi părinţii. Au văzut însă un cocor ridieându-se d£a- .. isupra cimitirului părăsit al satului. Pasărea scoase un ţipăt jalnic şi zbură spre răsărit.

E>e atunci, cocorul a fost' zărit de pescari colindând-pe stâncile pustii împreună cu o broască ţestoasă. Cocorul este o pasăre care trăieşte o. mie de ani, iar broasca -ţestoasă este soţia lui. Aşa spun oamenii din împrejurimi...

, Omui cu toiag de

MADHAPURA era cetatea de scaun a lui
Indraraya, regele unei provincii din partea de
miazăzi a Indiei de altădată. . .
.

Şi era acest Indraraya tânăr şi cam înfumurat, îşi închipuia că supuşii lui sunit cei mai mulţumiţi oameni din lume, datorită, bineînţeles, înţeleptei sale ocârmuiri. Cel puţin aşa îi spuneau de dimineaţă până seara toţi .curtenii săi, linguşindu-'l fără zăbavă. Osteneala lor era «răsplătită regeşte de către miniştrii lui Indraraya. care furau că-n codru. Nu se mulţumeau să sleiască poporul cu biruri istovitoare şi să închidă ochii la toate matrapazlâcurile slujitorilor mărunţi. Ba chiar şi tâlharii la drumul mare, care le dădeau o parte din „agoniseala" lor zilnică, erau lăsaţi în legea lor. Aşa că toţi sfetnicii şi înalţii ■dregători aveau palate la fel de; mari ca al regelui.

»De toate acestea Indraraya nu ştia nimic. Nici o jalbă nu ajungea până la el. Când regele ieşea ■ să se plknbe^prin cetatea de scaun, era la fel de straşnic' păzit de alaiul de curteni ca şi în pala— tul său, înconjurat cu .ziduri înalte.

Astfel stăteau lucrurile când-începe povestea nojastră...'

Intr-o- dimineaţă de vară timpurie, un grădinar de la marginea Madhapurei plecă spre târgul cetăţii, dorind să vândă câteva din roadele bfaz- • .. detor sale. El ducea pe creştet un coşiileţ cu şapte castraveţi, tot unul şi unul. Ştiind că se duce în irg cu nişte trufandale, se bucura la gândul că | va dobândi un preţ bun pentru marfa asta. Nu se mai sătura să privească răsăritul soarelui; în grădina lui, nu prea întinsă, dimineaţa nu-şi ve-'dea capul de atâteă%eibuiri, de aceea nu mai avea .timp şi pentru aşa ceva.

■ , La poarta oraşului fu-oprit de un vameş,, care îi spuse :

— Pentru toate roadele pământului; care sunt aduse în oraş, trebuie să se plătească o taxă.»Aşa că dă-nii unui din cei şapte castraveţi ai tai!

• Ştiind .că aşa se obişnuieşte, grădinarul alese pe cel mai mile dintre castraveţii lui şi-şi plăti vama. '

Alături de încăperea vameşului se afla cea a sentinelei, care cerceta pe toţi cei ce injbrau în cetate. Şi ea îl opri pe grădinar : *â*

— Ştii', de bună seamă, că trebuie să plăteşti
un bir pentru sdLdaţii din garda oraşului. Dă'nmi,
aşadar, un castravete, altfel nu te las să treci !

. Grădinarul auzea pentru prima oară de acest .bir. Dar neavând ce'face, se supuse, spunân-duHşi :

„Până la târg mai este cale
lungă Şi-castraveţii mu cred
să-îmi ajungă! Dacă-mi mai
merge cum mi-a mers acum,
Mi-e teamă că-n zadar pprnii
la drum..."

Şi se nimeri să aibă dreptate ! Al treilea care 1-a oprit era un ofiţer cu o 'spadă fioroasă*:

— Dă-mi unul din castraveţii tăi ! îi spuse el pe • un ton poruncitor. E pentru armată.'

— AdineaiM am dat unul pentru soldaţii din garda oraşului! încercă să se apere grădinarul.

— Ei, dar acum este vorba de însuşi Ministrul
Războiului. Ai tu habar ce face el ? Te apără pe
tine, şi grădina ta de vrăjmaş !

Deşi nu-L venea să râdă, grădinarul îşi zise în gânjd :"•'

„Dă-i şi lui un
castravete Pentru
oşti şi parapete !"

AL patrulea care-1 opri era un om îmbrăcat într-o uniformă civilă. El îi-ceru un castravete pentru paza oraşului.

— £um aşa ? Am mai dat trei castraveţi ; unul pentru vameş, altul pentru garda-oraşului şi ultimul pentru armată/ spuse grădinarul nedumerit.

— Toţi aceştia n-au nimic de-a face cu Ministrul Pazei dinlăuntru! ţării. Dacă n-ar- fi el, n-^ai mai putea trăi în ţâra asta şi grădina ta ar fi jefuită de hoţi !

Grădinarul iargjncepu să facă haz de necaz,

^punânduMşi,: --W * ■,

„Dă-i un castravete, dară,
Pentru ordinea din tară !"

■ > ' I

Al cincilea care-1 opri avea haine de om al legii.

îi .ceru un castravete pentru însuşi Ministrul I Dreptăţii, cel care pedepseşte pe oricine ar cuteza

să fure ceva din grădina lui. Bietul om se supuse
1 iarăşi, şpunându-şi înciudat :

•'>' •

„N-am un castravete mai'urât
Să-i Jamână azi dreptatea-n. gât !
Dacă-i vând pe-aceştia doi măcar, .
Vin cu o lescaie-n buzunar!"

Dar ţi-âi găsit ! Mai avea de făcut o sută^ de
paşi până la târg,'când iar îi opri un om, care
. după straiele lui părea â fi un dregător. Grădinar

rul află că unul din roadele hărniciei lui va poposi chiar- azi- pe masa Primului Ministru. Pas de mai spune ceva !

îi mai rămăsese un singur castravete, cel mai
frumos din lume ! Dar chiar la intrarea în târg
îl opri -un curtean înzorzonat din creştet până
În tălpi : v

— MărianSa, slăvitul Indraraya, a pruncit- să-i ■aducem azi la imasă cel mai frumos castravete din târg. Njici iunui nu se poate măsura cu cei din coşuleţul tău, aşa că dă-fflfc-i mie !

— Din şapte castraveţi pe care i-atm adus spre vânzare, unul lf-am dat vameşului, al doilea — gărzii oraşului, al treilea mi 1-a luat Ministrul.

å Războiului, al patrulea — Ministrul Pazei din-iăuntaul ţării, al oinicilTea — Ministrul Dreptăţii şi al şaselea — Primul Ministru !

—. Păi atupci este foarte firesc ca ulitimul dintre minunaţii tăi castraveţi să-i dai regelui ţârii ! Câţi dintre grădinari au a,vut acest noroc ? Şi^a-poi n-iai să te îmbogăţeşti vânzând un singur castravete ! îţi rnai pierzi şi vremea tocmindu-te pentru un fileac de .nimic !

Şi, fără să mai zăbovească, îi luă şi ultimul castravete din coşuleţul care rămăsese gol^goluţ, chiar în pragul târgului...

Grădinarul făcu cale întoarsă, fără să mai vană be unde calcă, de mâhnit ce era#La poarta oraşu-

■
lui întâlni pe vameş, şi, simţind nevoia să-şi descarce sufletul, îi povesti cele întâmplate.

— Eşti un mare nătâng ! i-a spus slujbaşul în duioşat de păţania grădinarului. Singurul care

0 era m drept să-ţi ceară un castravete eram eu :

1 în orice oraş se plăteşte vamă când'duci mărfuri ■la târg. Celorlalţi nu trebuia să le dai nimic. Te-ai lăsat jefuit în mijlocul cetăţii de nişte pungaşi.

— Dacă-i aşai, pot să' mă plâng pe lângă mi-

«niştrii în numele cărora .am-^fost jefuit. O să le

oe;r să-mi plătească toţi castraveţii ! *

— N-ai decât să încerci! spuse vameşul dând

| clin cap neîncrezător.

A doua zi ise înfiinţa la Ministrul Războiului în numele căruia îi fusese furată marfa-. Militarul

de la intrarea reşedinţei înaltului dregător nu se

...arăta prea dornic să-1 ajute. îi spuse totuşi:

— îţi daiu un sfat, spre binele tău. Aşteaptă

să te bage în-seamă ministrul şi elsă te întrebe

ce pofteşti. Altfel e în. stare să te azvârle în'tem

niţă pentru a.-ţi plăti obrăznicia de %-i fi vorbit

primul. Te poate supune şi la cazne. Cu război

nicii nu-i de gluimiit ! ,—

Grădinarul îi mulţumi pentru sfat, şi-1 urmă întocmai. Aşteptă o zi, aşteptă două, cât pe ce să treacă şi a treia : stătu tot timpul neclintit la intrarea reşedinţei ministrullui. Acesta trecuse de nenumărate ori pe lângă el, fără să-1 întrebe

nimic*. Abia în a treia seară îl băgă în seamă şi-1 întrebă ce pofteşte d"e la ei.

Grădinarul îi povesti pe scurt păţania sa.

— Tot ceea ce mi-ai spus nu are de^a face cu grijile mari pe care mi le dă războiul. Pregătirea lui îmi răpeşte fiecare clipă. Aceste aşa-zise fuirti-, şaguri s-au petrecut pe un drum public. Aşadar, du^te la Ministrul Pazei, dinlăuntru ! -

. La. reşedinţa celui de-al doilea dregător, aceeaşi povesta. Tot spre sfârşitul zilei a treia catadicsi şi acesta să-1 întrebe de ce se află de atâtea z*e acolo. Când auzi despre ce e",vorba, îi» zise :

— Am-şi aşa destulă bătaie de cap cu ordinea de pe întreg cuprinsul ţării. Jalba ta nu mă privește pe mine. Du^te la Ministrul Dreptăţii[1]! în ziua următoare .se-♦îndreptă spre palatul Dreptăţii. Dar nu mai stătu la intrare, ca până acum. De câte ori ieşea ministrul, grădinarul se ţinea scai după el. în feiM acesta el fu băgat în' seamă- chiar în prima după-amiază: Răspunsul iprimit fi următorul :

— Având* în vedere faptul că slujitorii care te-au nedreptăţit, aşa cum susţii sus şi tare, fără a-jmi aduce nici un .martor, aparţin unor dregătorii diferite, • singurul om care te poate ajuta este Primul Ministru ! "' ■■

Şi tocmai acest .înalt- dregător se-arătă ceva mai binevoitor — cel puţin aşa i se păru grădi-nărului. Fu băgat îri seamă chiar din prima zi şi

ascultat cu atenţie de către ministrul care-kşi dădea osteneala să pară cât mai popular. N-a fost nevoie să ^aştepte ca un stâlp la intrarea reşedinţei lui,.nici să-1 urmeze ca o umjară. De răspuns, a-xăsputis la fel ca şi ceilalţi :

— Plângerea e prea gravă pentru a putea fi supusă hotărârii. unui simplu prim-ministru, îi puse el, aruncând priviri pline de înţeles celor in suita sa. Numai şi.numai r,egele îţi poate da jreptate. Du-te la'el ! Dacă nu ştii un5ie-i palatul, să te însoţească unul din; slujitorii mei !

Grădinarul li mulţimii pentru bunăvoinţa-pe care ÎHD arătase* adăugând că cunoaşte din copilărie palatul regelui. Se îndreptă numaidecât într-acolo. Aşteptă vreo două ceasuri la intrare,' căci sentimentele nu-1 lăsară, să intre,. deoarece n-avea nici un bilet de lifoeră-trecere.

Numai iată că se deschid larg porţile palatului şi se iveşte şi regele tării într-un car aurit,' însoţit de un alai nesfârşit de curteni şi dregători, care • de care mai băţoşi şi mai înzorzonaţi. O ceată de călăreţi mergea în fruntea cortegiului şi o în treagă armată de muzicanţi defila la urmă. Era cu neputinţă să te apropii de rege care, de altfel, nu vedea pe nimeni, ameţit şi învăluit de norii de tămâie^ai linguşelilor. ■. - ' ■

- Grădinaful pricepu că poate să stea trei ani în-poarta palatului regesc, fără să fie măcar zărit de Indraraya. Se dădu bătut: timp de opt zile gră-

dina lui rămăsese în voia soartei !

Nu se putu stăpâni să nu se oprească la vameşul de la intrarea oraşului, care îi devenise un duhovnic şi un sfătuitor. Modestul slujbaş îl lăudă pentru,faptul că renunţase să mai aştepte (Zadarnic înaintea palatului.

— La urechile suveranului nu ajunge nici o
plângere, îl lămuri vameşul. Ca să fii băgat în
seama acolo, trebuie să săvârşeşti 6 faptă-cum
nu s-a mai văzut şi să stârneşti o zarvă nenial-
pbmeniîtă ! . , . . '. ,

Aceste cuvinte îl urmăriră pe grădinar zile întregi,'fără să-i.dea răgaz sş. £e «mai aplece cu aceeaşi stăruinţă asupra straturilor lui.

Pe calea dreptăţii nu ajunsese la nici un rezultat : rămânea calea nedreptăţii, cea pe care mergeau dregătorii, de la cel'mai mare, la cel mai mile. N-avea decât să se ia la întrecere*eu .ei. Îşi aminti că de la moşunsău, care fusese un cm cu dare de mână, moştenise un toiag gros din» lemn de abanos. Se duse la[1] un.argintar şi îi pusa un mâner de argint pe care gravă sigiliul regelui.

Cu toiagul în mână se proţăpi în mijlocul străzii principale a, oraşului şi începu să "ceară bir de la toţi cei care aveau la ei câte o capră, un miel sau o pasăre domestică, ba chiar şi o legumă oarecare.

Oamenii morirnăiau, dar văzând toiagul cu sigiliul "regelui, se înclinau şi plăteau. Azi aşa, mâine'

aşa, grădinarul începu să se îmbogăţească, lăsân-
I du-şi grădina foi părăginire. Aştepta ca fapta lui să ajungă la urechile regelui. Dă' de unde !

Miniştrii rămaseră de-a dreptul încântaţi de ■
■ isteţimea noului lor cirac. Şi cum corb la ,a>rb
I nu-şi scoate ochii, se grăbiră să4 acorde ocrotirea lor, dacă le va plăti jumătate^ din banii înca-
I eaţi. Grădinarul se învoi şi, la adăpost de orice. supărări din partea oamendiLor legii,. îşi cumpără
' 'O casă cu multe acareturi şi o împodobi ca un
• palat.

Dar ţinta nu şi-o atipsese, totuşi. Deşi faima ,jOariului cu toiag de abanos" se. răspândise în tot
l£ -oraşul, regele nu află. bineînţeles, 'nimic. Grădinarul începu să ceară un bir de două, -.•trei ori mâi mare. Oamenii murmurau, dar la •vederea sigiliului.regesc se înclinau şi plăteau* Cei mai mulţi căutau să4 ocolească' cale de şapte poşte. Dar nici aşa nu scăpau până la urmă. Stăpânul toiagului de abanos îndrăznea să I scornească cele mai năstruşnice biruri : pe apa i luată din fântâna: publică şi pe focul pe care îl , aprindea orice sărac în vatjp lui. Nu scăpară "de I' bir nici opaiţele. Toţi cei care treceau fără să I ţină ochii în pământ, şi braţele încrucişate plăteau şi ei. bir. Nemulţumirea sporea zi de zi, . însă dările cele mai smintite i-o luau înainte. Oa-- menii scrâşneau din dtaţi, dar se înclinau şi plă-| teaui "■

„Omul cu toiag de abanos" se gândi în cele dm urmă să pună bir şi pe înmormântare, care în ,India are un caracter sacru. Mai înainte ca răposatul să fie ars pe rug, rudele mortului trebuiau să plătească cinci galbeni.

De data aceasta nemulţumirea tuturora părea gata să izbucnească pe faţă. Blestemele azvârlite asupra celui care îi împila nu mai conteneau- în "•cartierele sărace. Abia stăpânindu-şi mânia, oamenii se înclinau,- totuşi, în faţa toiagului preţios şi plăteau bir pentru trecerea rudelor lor în veş- • nicie. ' • ▌‹

în vremea asta, Indraraya, sătul de laudele pe care i le aduceau curtenii, hotărî, în sfârşit, să se convingă cu ochii lui cât de bine o duc supuşii săi. Ziua în amiaza mare nu, putea să iasă din palat fără să fie recunoscut de toată lumea. Când noaptea va învălui însă cetatea, *e*| va putea face , ■ o plimbare fără să-şi stingherească supuşii.

Miniştrii nu-se, arătară prea - încântaţi *dq* planul lui Indraraya'şi nu ştiură cum să-şi ascundă 'îngrijorarea. Crezândaeă vor scăpa cu faţa curată, socotiră-că nu-i înţelept să se împotrivească do- ■ rinţei regelui. -, .

Noaptea era luminoasă; cu toate că luna nu se zărea pe cer. La început, plimbarea regelui se > desfăşură fără nici o peripeţie. în jurul palatului

nu locuiau decât oameni înstăriţi, care sforăiau în paturile lor, fără să fie tulburaţi de grija zilei . de mâine.

Când se apropie însă de marginea oraşului,' la urechile regelui ajunseră nişte bocete deznădăjduite. Indraraya se apropie tiptil de coliba de unde porneau planşetele. Văzu o încăpere sărăcăcioasă, în care câţiva oameni vegheau un mort. La căpătâiul lui bocea o femeie încărunţită de necazuri şi sărăcie.

— Ce-o să mai fac eu acum, văduvă "şi bătrână,
fără singurul meu sprijin ? Voi sfâşia pânza care
mă îmbracă şi astfel voi putea să-i încropesc un
linţoliu. îmi voi dărâma coliba şi din cheresteaua
ei îi voi înălţa un rug. Ultimii mei bănuţi îi voi
da celor care vor duce pe umeri trupul ţeapăn.
Dar de unde voi plăti cei cinci' galbeni, birul de
înmormântare pe care mi4 cere „Omul cu toiag
| de abanos" ? Cine se va milostivi să
împrumute o văduvă fără căpătâi ca mine ?

Vorbele ei se înecară într-un- hohot. de plâns,
greu de stăpânit. Regelui nu-d venea să-şi creadă
.urechilor. Aştepta ca vreunul din cei de faţă să
dezmintă cele spuse de vădiivă. Niici gând de aşa
cevaj Dimpotrivă, bătrâna stăruia, deznădăj
duită : . ' - ■. ' . ^ •
-

— Unde s-a mai pomenit la noi bir pe .înmor
mântare ? Blest'emul zeilor să cadji asupra „Omu
lui cu toiag de abanos" şi asupra regelui, care

mu se sinchiseşte de dările grele pe care le cer dregătorii luii hrăpăreţi !

La un semn al regelui se apropiară doi soldaţi din gardă. îi însărcina să aducă -la palat mâine de dimineaţă pe văduva care bocea în colibă. Apoi se întoarse supărat să se cuice în jDatul său regesc.

Când văduva văzu a doua zi pe cei doi soldaţi ai regelui, îngălbeni. Era convinsă că „Omul cu toiag de abanos" auzise tot ce spusese ea în noaptea trecută şi acum va.fi azvârlită în temniţă. O nenorocire mu vine niciodată singură ! •

Şiroaie de lacrimi stropiră drumul si până la palat. Aici fu lăsată singură într-o încăpere cum nici nu-şi putea închipui o alta mai frumoasă.

Când se ivi Indraraya, văduva se aruncă la picioarele lui, cerând îndurare. Regele se arată blând şi binevoitor, îi făgădui că o va ajuta să-şi îmmotranâmfeze feciorul şi-i va asigura o-bătrâneţe fără grijă dacă îi va spume fără cedl tot ce şitia despre „Omul cu toiag de abanos" şi despre ne-dreptăţEe săvârşite de dregătorii lui. [v] înburajată de vorbele iui Indraraya, văduva sărmană îi povesti, fără să ascundă nimic, tot ce trăise, văzuse sau auzise ea.

La plecare, regeleji dădu o pungă cu galbeni, făgăduind că toate aceste nedreptăţi vor lua în curând sfârşit. De faţă cu bătrâna porunci soil-daţilor lui să lase să imfcre în palat pe oricine are

o plângere împotriva unui dregător, fie el oricât de mare. .

Când au văzut-o pe văduvă acasă, vecinii ei • s-au minunat. Toţi se îndoiau de spusele bătrânei. Dar punga cu galbeni era o dovadă grăitoare. Astfel că primii care *s-mi* dus să se plângă rege-I lui au fost chiar ei. Vestea se răspândi fulgerător. Mulţimea care m«Mgea să ceară dreptate la palat umplea străzile"cffi jur.

O groază cumplită puse stăpânire .pe miniştrii, I, curtenii şi dregătorii ţării. Nici unul nu mai avea ■ curajul să se arate pe la palat. Regele I£ porunci I să rămână cu toţii la oasele lor până- ce vor* da socoteală pentru to(t ceea ce au făcut. ' Apoi regele trimise pe unui dinitre slujitorii săi . să-1 cheme la palat pe „Omul' cu toiagul de abanos".

Slujitorul îl găsi fără nici o greutate pe cel I căutat.

Omul se- arăta foarte bucuros de cinstea pe *t* care i-o face" regele, poftindu-1 la palat. Spuse că această întâlnire este visul vieţii lui. Dar, întru-[1]' cât are să-i spună suveranului multe lucruri care ssunt greu de mărturisit între pereţii unui palat, îl roagă pe Indraraya să poftească el însuşi acasă Iad.

Curios de cele ce avea să-i spună misteriosuâ „Om cu toiagul de abanos", Indraraya se duse în casa acestuia, neînsoţit de nimeni.

Aici grădinarul povesti pe îndelete toată păţania lui şi drumurile făcute în zadar, pentru a afla dreptate. Arătă aşpoi că singura cale. care putea să-1 aducă în faţa regelui era cea pe care şi-o alesese. Nu va păstra nimic din cele agonisite cu ajutorul toiagului, cu care căutase să-şi croiască un drum până la rege pentru a-i dezvălui nedreptăţile ce' satasăvârşeau în ţară. îl sfătui pe Inidraraya să înWture pe toţi dregătorii lui necinstiţi, să le ia averile adunate prin jaf şi să-şi aleagă alţi sfetnici, cât mai credincioşi.

Pentru* că nu vâ putea înapoia oamenilor banii ■.; pe care îi luase sub formă de bir, el, „Omul cu toiagul de abanos", îşi va împărţi averea săracilor. Chiar de a doua zii el se va întoare la munca cinstită în mica lui grădină moştenită din irioşi-strămojsd.

, Indraraya ascultă sfaturile înţelepte ale grădinarului: Primul sfetnic al . său â fost însuşi „Omul cu toiagul de abanos"; Cât timp a trăit el, oamenii de rând nu s-au mai putut plânge de nici o nedreptate.

înţelepciunea lui a rămas în amintirea poporului, care-1 mai pomeneşte şi astăzi în poveştile sale, biruind veacurile şi depărtările.

Tigrul care eautâ un maestru

DEMULT, DEMULT, într-un munte uriaş, se afla ascuns un tigru mare şi atât de greoi, încât nu putea face nici o' mişcare. Cu toate că era foarte puternic, nu găsea nimic de hrană.

într-o zi, când~a ieşit din. vizuina sa după ceva *W.e* mâncare, s-a întâlnit cu uri pisoi, care venea' din muntele vecin. Văzând că "pisoiul se mişcă atât de, uşor, se gândi : ,,- Ce bine ar fi dacă m-aş putea urca pe munţi cum se urcă pisoiul". 'Şi 1-a rugat pe acesta :

— Maestre pisoi, vrei să mă înveţi să urc munţii şi să trec prăpăstiile ?

Pisoiul ştia de mult' că, tigrul este rău şi se gândea că şi-ar pune viaţa în primejdie, învă-. ţându4. Dând din cap, a spus :

— Bine ! Dar mă tem că atunci când vei ,şti acest lucru te vei schimba. **

Tigrul i-a făcut multe temenele, rugând u-1 încă o dată pe pisoi :

— Maestre pisoi, dacă vei încuviinţa, am să-ţi fiu întotdeauna recunoscător. -De a^zi înainte, dacă te necăjeşte cineva, am să te apăr cu preţul vieţii mele.

Pisoiul, păcălit de tigru,, a înclinat capul şi a zis înlduiplecat : .

— Bine, daca* mă asiguri că, după ce te voi învăţa, n-ai să-mi răsplăteşti binele cu răul, te ajut.,

' Tigrul, bucuros, a dat din coadă, a îngenun cheat şi a zis :- *

.

— într-o zi am să urc munţii, să trec peste prăpăstii,.să vânez şi.atunci n-am să uit ajuto-@ ral maestrului. Dacă eu am să greşesc faţă de maestru câtuşi de puţin, să cad în prăpastie şi să mă fac praf ! •

De atunci tigrul 1-^a recunoscut pe pisoi, ca maestru. Uitând de -oboiseală. pisoiul îşi învăţa ucenicul din zori şi' până-n noapte.- N-a trecut mult şi ucenicul a învăţatţ aproape tot, nu a învăţat doar un singur lucru.

Dar tigrul era foarte miulţumit, crezând că ştia totul. într-o zi, când a venit din nou să -ia lecţii de la pisoi, privi fix la carpul durduliu al acestuia, lăsându-i gura -apă. Pisoiul a, ghicit gândul

tigrului, dar a mai vrut să-i încerce încă o dată şi a zis :

— Te-am învăţat tot ce ştiu, acum poţi să placi.

Tigrul, auzind că pisoiul 1-a învăţat tot, s-a bucurat tare şi s-a gândit în ascuns : „Pisoiule, de data asta mi-ani scapi !" g

Dar se temea că n-a auzit bine şi 1-a întrebat încă o dată : - — Maestre pjapi, este adevărat că m-aî învă-r ttStceştii?-

Pisoiul i-a răspuns :

— Da7 te-aim învăţat tot !

Tigrul a, găsit un s-şiretlic, a clipit din ochi şi a zis : ...

— Maestre pisoi, ia uită-te ce este în pom ?

Pisoiul abia a întors caipul şi tigrul şi-a arătat HooOlţii, a ridicat ghearele şi a sărit.'S-a auzit un , zgomot : pisoiul se căţărase în pom. Pisoiul, cu ochii holbaţi, i-a zis :

— Bine, dacă asta^este recunoştinţa ta, şi jură-.. mântui tau. Noroc că nu te-am învăţat să te - sui ii pom ! Dacă te-aş fi învăţat şi acest lucru, mă tem că de mult aş fi fost gustarea ta.

.Tigrul, neavânld încotro, a făcut mai multe ^ sărituri ca să ajungă în pom, dar n-a reuşit ; a mai încercat cu colţM să străpungă trunchiul gros al pomului, dar tot n-a izbutit.

Pisoiul sărea din pom în pom. Câteodată se aşeza pe crengi şi-şi mângâia mustaţa, 'privind la. tigru.

-

Tigrul, stând Jos şi turbând de mânie, nu ştia ce să mai facă.' A văzut cum de sub ochii Jui piso iul a dispărut în munţi, de nu i se mai vedea •nievurma. I

Toate gândurile rele ale tigrului s-au spulberat atunci şi dintr-o săritură a ajuns în inima muni ţilor. - ■."':•.■'. Vî- *

POVESTE CHINEZA

Trei fraţi ,

(ÎNTR-O CASĂ stăteau trei fraţi.[1] în faţa casei creştea im copac de santal, înalt de treizeci de metri, gata-gata să se prăbuşească. Trunchiul copacului era găunos. înăuntrul lui / mişunau, furnici albe. Rădăcina copacului arsese I până la jumătate şi se îngălbenise. 1 Fratele cel.mare a trecut pe. lângă copac şi,' . după ce. i-a aruncat o privire, şi-a zis ;. „Acest I copac mare în» curând se va prăbuşi, va distruge casa noastră şi ne va omorî !. Las' că fraţii mei I vor face cum e bine". Şi a plecat.

Cel mijlociu a trecut pe lângă copac şi, după v ce i-a aruncat o privire, şi-a Zis : ,,Acest copac în curând-se va prăbuşi, va distruge casa noastră I şi- ne va omorî ! Las' că fratele cel mare şi cel • mic vor şti ce să facă !"

Şi a plecat şd el.

Mezinul, trecând pe lângă copac ca şi ceilalţi, şi-ia zis în sinea lui : ,,Las' că fraţii mei mai mari vor face ce vor crede de cuviinţă !"

Şi şi^a văzut de drum..

Zilele se scurgeau una după alta. într-o seară friguroasă se stârni furtuna, se auzi un trosnet şi copacul se prăbuşi. Casa se făcu ţăndări;.

Cei trei fraţi, tremurând din toate mădularele, sfcăpară cu viaţă, dar cu hainele ude leoarcă, cu feţele pământii, cu casa distrusă, uitându-se unul la altul. înţeleseră acum, dar era prea târziu...

*

Praful de aur

AU FOST ODATĂ doi.fraţi. Fratele mai mare era însurat, iar fratele mai mic era? încă holtei. După ce le-au murit părinţii; fratele mai mare .a devenit capul familiei. Fratele mai mic^care era foarte harnic, locuia, mânca şi lucra în casa fratelui mai mare. Eratele mai mare era zgârcit, ţinea socoteală altora şi astfel *s-a îmbogăţit, a făcut avere, încât grâneîe din hambarul său nu se mai terminau şl avea toît ce-şi dorea. ■ Se purta rău cu fratele mai mic, întotdeauna îi arăta că e nedorit la el în casă, îi spunea vorbe urâte, îl privea încruntat şi-l gonea., ■ 'Eratele mai mic, nemaiputând răbda, a plecat de acasă. N-^avea nimic altceva la el decât un cuţit- şi o frânghie.' în fiecare &| se ducea în munte după surcele, pe "care le. vindea ca să aibă ,diaa ce trăi. De fiecare daltă,.când se înapoia din munte cu surcele, trecea pe lângă o'stâncă, pe

• care punea sarcina cu lemne şi se aşeza ca să se odihnească puţin.

într-o zi, de-abia şezu, că stânca începu să vorbească :

— Of, Jlăcăiaşuie, de ce pui întotdeauna pe
mine povara de surcele, care mă apasă ?

Fratele mai mic i-a istorisit viaţa lui, zicând.:

— N-am încotro, doar trăiesc din vânzarea
-acestor .'surcele.'

Atunci stânca i-a spus :

— Dacă este aşa, ia un,pumn de praf de aur
din gura mea. Hai, ia ! <

Fratele mai mic, bucuros, a luat un pumn de
praf de aur, s-a întors acasă, şi-a cumpărat unelte, a cumpărat o vacă şi -un rând de haine
bune.. . •

• Fratele mai mare nu mai putea- de invidie şi 1-a întrebat pe fratele mai mâc :

— De unde ai luat atâţia bani ? Cum de te-ai
îmbogăţit diatr-o dată ?

Fratele mai mic i-a'povestit fratelui mai mare, de^a fir-a-păr, cum a căpătat praful de aur şi' cum a cumpărat lucrurile. Fratele mai mare, după -ce 1-a ascultat, s-a întors acasă.în grabă, a' găsit ■uri cuţit şi o frânghie şi a plecat la munte după . surcele. ¥ Cu o l%ătură cu surcele a mers zilnic pe drumul-pe care mersese fratele său mai mic, â pus legătura cu surcele pe stâncă şi s-a aşezat #' să se odihnească.

Stânca i-a strigat cu mânie :

— Acum câteva zile ai luat un pumn de praf
4 de aur, trebuie să-ţi* fie de ajuns, de ce vii să
mai strângi surcele ? •■

— Nu-eu am venit după surcele acum câteva
,zile, dar' sunt la fel ca el. Fratele meu"mai mare
nu se poartă bine cu mine, zise omul, care ştia ■ ce spusese fratele său mai mic. N-am nici o avere şi' trăiesc din vânzarea surcelelor.

— Dacă este aşa, ia şi tu un pumn de praf
-de aur. ~-

Fratele mai mare,-bucuros, a» întins amândouă g mâinile să ia aur, dar stânca i-a prins mâinile şi nu putea în nici un fel să le scoată. Oricât s-a zbătut, a fost în zadar. Neputând-să se întoarcă acasă, soţja şi copilul îi aduceau în fiecare zi de mâncare.

Au ta^p'ut multe zile, toate bucatele de acasă îi fuseseră aduse lui şi soţia nu. mai ştia ce- să « facă, .într-o zi a 'venit cu mâinile goale, iar el a început s-o ocărască :

— Ce femeie tară suflet eşti ! De ce nu mi-ai
adus.de*mâneare ? Unde sunt bucatele noastre"'?

Soţia, neavând încotro, i-a zis :

— Nu mai avem nici un- bob, le-ai mâncat pe
toate. Dar dacă ţi-e foame rău, să te alăptez.

Atunci *el a* întins capul ca să sugă.

Văzându-4 în ce hal a ajuns, stânca nu s-a mai putut stăpâni şi a izbucnit pe dată în hohote de râs :

- Ha ! Ha ! Ha !

Râzând, a deschis gura şi astfel omul a Moşit acesit prilej ca sănşi scoată mâiniiie din încleştare.

Iată, dar, ce fel de oameni mai există şi pe
lumea asta... . •

Pasărea Fericirii

DEMULT, ÎN TIBET, într-un ţinut sterp, sărac, care n-avaa nici pământ roditor, nioi râuri, nici căldură, nici flori, nici copaci, nici iarbă, oamenii nu mâncau niciodată pe săturate, nu aveau haine călduroase şi nimeni nu ştia cum asată fericirea. Dar ei credeau că există fericire.'

Bătrânii spuneau că fericirea este o pasăre frumoasă; care trăieşte departe la răsărit, în Muntele de Zăpadă. Unde zbura Pasărea Fericirii, acolo era fericirea. în fiecare an porneau oamenii să caute Pasărea Fericirii şi nici unul-nu's-a mai întors.

Se spunea că erau trei zmei bătrâni, cu barba lungă, care păzeau Pasărea Fericirii şi care numai 'sufllând' în barbă puteau să ia" viate, ufiiui om.

în acest an l-au trimis oamenii pe Uang Tia, un copil isteţ, să caute Pasărea Fericirii. înainte de plecare, fetele j-au dat rachiu de secară, iar mamele,' după un obicei din Tibet, i-au aruncat pe cap" ovăz, urându-i drum bun.-

Uang T-ia a mers multe zile în şir, departe, departe spre răsărit. Deodată s-a ivit un zmeu bătrân, cu barba neagră, care ou un glas de cioară a strigat :

— -Cine a venit "aici ? Cine îndrăzneşte şi ce caută aici ? ;

— Mă numesc Uang Tia, caut Pasărea Feri-' cinica răspuns Uang Tia^

Bătrânul zmeu a râs în hohote : '— Eştieât oul de" găină şi îndrăzneşti să vii la '■miine ! Dacă vrei să găseşti Pasărea Fericirii, mai întâi să o omori pe mama lui Io San. Dacă n-ai , să faci aşa, am să te pedepsesc. N-am să omor cu mâinile mele un, copil atât de mic ca tine, ci am să te las să mergi treizeci şi trei, de poşte pe ' drum prăpăstios şi ai să te prăpădeşti. Uang Tia a zis :

—îmi iubesc, mama şi nu pot să omor pe mama

•altuia, fă ce doreşti.'

Zmeul bătrân, plin de mânie, a suflat o dată în -barbă şi într-o clipă drumul neted s-a transformat'într-un'drum prăpăstios, iar fiecare piatra era ascuţită ca un caţrt.

Uang Tia a mers prima poştă, şi pietrele' i-au' rupt tălpile pantof iilor. A mers a doua poştă, şi ! pietrele i-au rănit picioarele. A mers a treia poştă, şi pietrele i-au rănit mâinile. . \

..Cât de greu îmi e să mai merg ! Oare-să mă Întorc acasă ? -Nu pof, oamenii din sat aşteaptă să le aduc fericirea", se gândea Uang Tia. *

S-a lăsat jos şi a început să meargă de-a buşi-
lea.< Şi-a rupt hainele, coatele, genunchi. Când
şî-a terminat drumul, s-a întâlnit cu alt -zmeu
bătrân, cu barba bălaie, care vorbea cum 'vâjâie
vântul. • '■'

— Dacă vrei să-găseşti Pasărea Fericirii, mai
întâi trebuie să-H otrăveşti pe moşul Lan,[1] dacă
nu vrei,'am să *te* .las să mori de foame.

• Uang Tia s-a**uitat la acel zmeu bătrân şi a
zis : , , ,
#

— Frumos mai vorbeşti ! îmi iubesc bunicul şi
nu pot să omor .pe bunicul altuia.

Zmeul bătrân a suflat plin de mânie în barbă şi traista iui Uang Tîa a zburat îh cer. Munţii verzi, apele limpezi s-su prefăcut în faţa ochilor săi într-un pustiu .nemărginit, unde nu se putea. >găsi nimic de mâncare.

Când a-terminat prima poştă, îi chiorăiau maţele. Când a terminat a doua poştă, era ameţit
de foame^şi vedea negru *|i faţa ochilor. A mers
şi a treia poştă, dar foamea îl sfâşia şi mai cum
plit. •■ ' '.

Cine a suferit de foame poate să înţeleagă. Uang Tia a băut multă apă rece pe malul râului şi a mers. înainte până a făcut treizeci şi trei de .poşte, dar a rămas numai piele şi os.

Şi al treilea zmeu bătrân, cu barba albă; 1-a oprit şi i-a vorbit tunător :

— Cine nu se teme de moarte şi a venit* până 'aici?*

(^

Hang Tila i-a răspuns : '

— Mă nurnesc Uang Tia, caut Pasărea Fericirii.

— Ttecă vrei Pasărea Fericirii, sănmi aduci în dar ochii lui Pai Ma. Dacă îndrăzneşti- să spui nu, .am să-ţi scot ochii numaidecât, *a* spus bătrâ nul zmeu.

Uăng Tia, ou capul plecat, s-a gândit puţin şi * a zis :

■ -^ Te -bucuri de răul altuia. N-am să scot ochii fetelor frumoase. N-^am să scot nici ochii lui ; Pai Ma.

Bătrânul zmeu a suflaf într-o clipă în barbă, ■lui Uang Tia i-au pierit ochii şi a rămas orb, dar se gândea că este ultima încercare şi că trebuia >| să meargă înainte/ acolo unde răsare soaiele, la. Pasărea Fericirii.

Uang Tia a făcut treizeci şi trei de poşte pipăind pământul cu palmele. S-a căţărat pe vârful Muntelui de Zăpadă.şi a auzit Pasărea Fericirii 1 vorbindu-i :

— Dragă copiile, ,pe mine mă cauţi ?

Uang Tia, bucuros şi trist, a răspuns ;•

— Da, am venit să te caut[1]. Oamenii de la noi se gândesc tot timpul la tine. Hai să mergem !

Pasărea Fericirii l-<a mângâiat uşor cu aripile şi a cântat pentru eL Uang Tia avea acum ochii mai strălucitori ca înainte. Rănile i se vindecaseră ■şi muşchii erau mai tari. Pasărea Fericirii 1-a poftit pe Uang să mănânce carne uscată şi prăjitură cu. frişca.

Uang Tia s-a întors-în sat stând pe .spatele Păsării Fericirii şi a poposit pe vârful muntelui."

Pasărea Fericirii 1-â întrebat :

— Şi acum-ce doreşti ? Ce doresc ai tăi ?

. Uang Tia i'a răspuns :

—' Noi vrem căldură şi fericire, păduri şi flori,
câmpii şi râuri. ,

Atunci Pasărea Fericirii a strigat ^e trei ori de I pe vârful muntelui. Prima dată a strigat :

— Soare auriu, ieşi din nori, vântule caild, suflă
I din cer ! V"i

ş

A doua oară a' strigat :,

— în munţi şi la poalele munţilor să crească
[.•codri după codri, toate florile de la munte să în-
I florească, toate păsăriUe să cânte !

A treia oară a strigat :

— Să apară râuri albastre şi câmpii verzi,
iepurii albi de bucurie sa zburde pe iarba verde !

j> De atunci^ oamenii din acel ţinut nu mai duc -o viaţă chinuită, nu mai ştiu ce înseamnă sărăcia şi nevoile. .

Penelul fermecat

A"' FOST ODATĂ ..un băiat tare sărman, pe nume Ma Liang. îi plăcea nespus de mult să
. deseneze şi. visa . să ajungă un pictor mare. Părinţii lui muriseră lăsâridu-1 sărac lipit pământ-
' tului. Orfanul trăia adunând crengî uscate şi ierburi tămăduitoare. ;Era atât de sărac, încât nu-şi putea cumpăra un penel cât de mic. • într-o zi, trecând prin faţa unei şcoli, văzu 'un profesor de desen pictând.[1] Mişcările penelului îl vrăjiră atât de mult, că el'spuse fără voia lui :

— Vreau să-nvăţ şi eu să pictez
împrumuta
ţi-mi şi mie un penel ! ' •

Dar profesorul îl măsură de sus până jos şi îi spuse dispreţuitor : * ■

— Un zdrenţăros ca' tine vrea să ajungă' pic
tor ? ! Cată-ţi de drum; haimana, penelul nii-i de
nasul tău ! _ (

Şi profesorul îl alungă din curtea şcolii.

Dar Ma Liamg nu se dădu bătut. îşi zise : „Care va să zică aşa stau lucrurile ! Păi atunci să vedem dacă un copil sărman şi orfan ca,mine . nu poate să ajungă un'pictor renumit *V*

Din ziua aceea el se puse pe treabă, muncind cu îndârjire. Când aduna nuielele în pădure-, cu ajutorul unei crenguţe întruchipa în ţărână păsă rile care zburau deasupra capului său. Când tăia buruieni de leac pe malul râului, îşi muia degetul : în apă 'şi zugrăvea pe bolovani chipul peştilor. I care se zbenguiau în prundiş. Pereţii peşterii, care I îf slujeau de locuinţă, e»au acoperiţi de felurite [desene. .

Anii treceau, Ma Liang creştea, muncind cu I aceeaşi râvnă.

Deveni, un pictor neîntrecut, deşi nu avea R.încă nici. un jSanel. Frânt de atâta alergătură şi , trudit de zelul cu care zugrăvise până noaptea târziu un tablou pe 6 scoarţă de copac, Ma Liang- adormi buştean. Deodată i se arătă un bătrân- cu, " o barbă colilie, purtând straie împodobite cu cele mai frumoase picturi. Moşneagul îi întinse • un penel şi—i zise : • ■ -

— Eu. sunt oblădtuitorul pictorilor ! -îţi dăruiesc ' acest penel fermecat, pe care îl meriţi cu prisosinţă, datorita muncii tale neobosite. Foloseşte-1 cum se cuvine ! '. Ma Liang privi încântat darul : era un penel ' de aur, frumos încrustat şi uşor de mânuit. Nici

nu apucă să-i mulţumească, şi bătrânul se şi făcu nevăzut. Când se deşteptă, simţi că strânge în palmă un penel aievea ou cel din vis.

Desenă o pasăre. Pasărea îşi desfăcu aripile şi îşi juă zborul. Apoi întruchipa un peşte. Peştele îşi mişcă neastâmpărat coada şi sări in râul din faţa peşterii.

Ma Liang era nespus de fericit. Cu penelul său minunat se apucă să deseneze toate lucrurile după care tânjeau sărăcii satului. Pe unul îl înzestra *ev,* un car, pe al doilea cu o cazma, pe al treilea 'cu o şa, fiecăruia ..după pofta inimii iui...

Vestea despre picilor ui vrăjitor ajunse şi la urechile bogătaşului din vecinătate. Trimise două .

- slugi, care să[J]l aducă, cu de-a sila la el acasă.

Acolo trebuia să deseneze tot ce-i va porunci no vi lui stăpân. *

Dar Ma Liang auzise de lăcomia acestuia şi nu aduse la îndeplinire ordinele care i se dădură ; nu desenă nici măcar un bob de orez ! Boierul se supără sini închise într-un grajd până se va răz gândi. Nimerii nu avea voie să-d aducă mâncare • . -şi lemne pentru foc. •

■ . "Peste trei[v]zile ninsoarea aşternu un covor de , zăpadă m ograda bogatului, care îşi zise : „De bună seamă că Ma Liang a murit de foame şi de frig!"

Când se apropie de grajd, văzu o lumină roşi-etică priintr-«0 crăpătură a uşii. O boare plăcută

îi gâdilă nasul. îşi aruncă ochii înlăuntrul graj-dului şi4 vă2u pe Ma Liang ronţăind nişte plăcinte bine prăjite. Stătea lângâ o sobă în care duduia un foc puternic. într-un coiţ se vedea uih pat împodobit cu covoare de preţ.

Boierul pricepu că toate acestea fuseseră dobândite cu ajutorul penelului fermecat şi se mânie crâncen. Chemă repede slugile, poruncindu-le să-i aducă penelul lui Ma Liang şi să-1 omoare neîntârziat pe pictorul vrăjitor.

Zece bărbaţi voinici dădură buzna în grajd.

. Dar Ma Liang o ştersese la' vreme : scara pe care se'căţărase pe acoperiş mai stătea sprijinită ele perete. Când boierul vru să atingă jjrima treaptă,

scara

dispăru.

Toate slugile, în frunte cu stăpânul lor, plecară în căutarea fugarului.' Acesta zugrăvi cu penelul său un armăsar şi apoi sări în şaua lui.

Urmăritorii se apropiau tot mai mult. Galopul . cailor răsuna din ce în ce mai ameninţător. Atun- \ [1] ci Ma Liang desenă un arc şi trimise o săgeată ^ ■ în pieptul duşmanului său de moarte : bogătaşul se prăvăli de pe cal şi fugarul dăd.ii pinteni armăsarului, făcându-se nevăzut. .

Ma Liang galopă zile şi nopţi în şir, până ce ajunse într-un orăşel destul de îndepărtat de satul său natal. Putea să deseneze galbeni şi să ajungă cel mai mare bogătaş din lume. Dar el se ho- *I* tărî să trăiască de pe urma munca lui, ca şi cei-

lalţi oameni, vânzând tablourile pictate de el. De teamă să nu fie recunoscut, el nu îngăduia chipurilor din desene să capete viaţă. Pentru asta era de ajuns să legase neisprăvite : fără un ochi, fără o aripă sau fără un picior. Oamenii se înghesuiau să cumpere picturile sale, care erau deosebit de frumoase.

Faima lui Ma Liang creştea întruna.

într-o zi el zugrav; un cocor fără un ochi. Din nebăgare de seamă, o pată de cerneală căzii peste desen'tocmai în locul ochiului. Pasărea învie, îşi desfăcu aripile şi zbură pe fereastră. Vestea se răspândi ca fulgerul şi ajunse până la împăratul Chinei. -'

Ma Liang se trezi într-o zi cu nişte oameni în straie de catifea, care îl poftiră-neîntârziat la palat. Dar pictorul nu dorea în ruptul capului să slujească împăratului despre care auzise ,atâtea lucruri urâte. De aceea, când măria sa îi porunci să zugrăvească un dragon, el mâzgăli o broască râioasă.dnd fu îmbiat să întruchipeze o pasăre fenix, el înfăţişă o găină jumulită.

Broasca şi găina începură să se preumble prin , sala tronului,, murdărind covoarele scumpe. împăratul se mânie şi ceru să i se smulgă lui Ma Liang penelul, iar buclucaşul artist să fie zăvorât într-un turn. Porunca-i fu îndeplinită fără zăbavă.

Craiul se •apucă atunci să deseneze singur. Făcu un galben, apoi al doilea. Nerăbdător, începu să

I zugrăvească fişicuri cât mai înalte. Dar, în loc să I aibă partide aur, se pomeni cu stive de pietricele care se surpară, cât pe ce să-1 îngroape de viu. împăratul nu se astâmpără. Se porni să deseneze cărămizi; bineînţeles tot de aur. Mâzgăli câteva, dar i se părură prea mici. Se apucă să zugrăvească un stâlp înalt de câţiva metri. Nefiind-un pictor prea dibaci, când fisprăvi desenul, craiul se trezi cu un şarpe uriaş, gata-gata să-1 înghită • cu coroană cu tot.

Nu mai mergea aşa ! Pictorul vrăjitor fu slobozit din turn. Se văzu ospătat şi îmbrăcat ca un pfinţ. împăratul îi înfăţişă pe propria lui fiică . şi îi făgădui mâna ei.

Deşi nu era încântat de logodnica lui, de o rară • urâţenie, Ma Liang se prefăcu bucuros şi ascultător.

împăratul îşi szise : „Dacă îl pun să-mi deseneze un munte, te pomeneşti că o să-mi înfăţişeze un ,' leu sau un tigru. Hai să-i cer altceva". Şi porunci lui Ma Liang să-i zugrăvească marea. Pictorul făcu câteva linii cu ppielul şi în faţa împăratului se ivi o mare Mmpede şi nemişcată ,ca o oglindă.

— De ce'nu sunt şi peşti în apă ? întrebă îm- .
paratul.

Cât ai zice peşte, dorinţa i se îndeplini !

— Acum vreau o corabie, să mă plimb împre
ună cu toată suita mea pe întinderea nesfârşită
a mării ! .' i (

Ma Liang zugrăvi o corabie de toată frumuseţea, împăratul luă cu el pe fiica lui. Joată liota miniştrilor îşi însoţea suveranul în minunata călătorie.

i Dar, întrucât corabia nu se clintea din loc, monarhul ceru şi puţin vânt. Pânzele începură să se umfle, mânând, corabia spre larg. .

— Un vânt mai puternic, să plutim mal repede ! porunci împăratul. * Ma Liang îndeplini porunca cu atâta zel, că dezlăntui o adevărată furtună. Corabia se legăna pe valuri ca o coajă de ou.

... — Prea mult vânt ! îmi scutură coroana ! strigă craiul disperat şi miniştrii îi ţineau isonul. \ Dar Ma Liang era surd. Zugrăvi nori negri, fulgere cumplite şi valuri cât casa. Veşmintele scumpe 'ale împăratului şi demnitarilor săi erau ude şi pline de sare. Un munte de apă se prăvăli asupra corăbiei, care se scufundă, înecându-i pe toţi.

Vestea despre isprava nemaipomenită a pictorului vrăjitor şi a penelului său fermecat se răspândi în toată lumea. însă nimeni nu ştie ce s-a

petrecut cu Ma Liang după moartea împăratului. Se spune că până M, adânci bătrâneţi a$_v$ trăit printre ţărani săraci şi copii sărmani, înzestrân-du-i pe toţi cu ceea ce le lipsea pentru a duce o viaţă cinstrtă şi, îndestulată. /

(epurele judecător

/-UN LUP FLĂMÂND, umblând prin pădure după pradă şi nebăgând de seamă, a păşit în gol, căzând într-o capcana pregătită'de vânători.

S-a tot sucit în capcană, dar n-avea. cum să iasă şi atunci a început să strige din,răsputeri :

— Ajutor ! Ajutor !

, S-a întâmplat tocmai atunci să treacă o capră pe acolo şi lupul, plângând, a rugat-o : : — Scapă-mă, - capră blândă, te rog ! Dacă mor aici nu este nimic, dar îmi vor muri de foame copiii acasă.

Capra răspunse : I — Nu se poate, dacă te ajut, ai să mă mănânci.

Atunci lupul i-a spus :

— îţi jur că, dacă mă slobozeşti, n-am să irîă
ating de tine.

, Capra s-a înduplecat la rugăminţile îndelungate ale lupului, a găsit o frânghie, a înfăşurat un ca-

păi de coarnele ei, pe celălalt 1-a aruncat în capcană, spunând lupului să se ţie de frânghie, şi 1-a scos afară.

Când s-a văzut libsfr, lupul s-a gândit de îndată să_ pună gheara pe capră, să mănânce şi el pe săturate, aşa că i-a spus :

— Dragă capră, m-ai ajutat$_v$ dar acum mor de
- foame, te rog ajută-mă până la capăt.

Capra i-a răspuns :

— Ai iurat că n-ai să-mi faci nici un rău.

"

Lupul a zis : >

— Firea mea îmi cere să mănânc carne. Cum
aş putea să te iert ? %

Când capra nil mai credea că va mai scăjpa din ghearele şi colţii lupului,,a văzut un iepure şi a Strigat : , —
Jepure înţelept, te rog judecă această pricină.

Iepurele, auzind povestea lupului şi a caprei, a zis :

— Amândoi aveţi dreptate, însă nu cred$_($ ce
mţ-aţi spus. Vă rog să îmi înfăţişaţi faptele[1] pe
iCare mi le-aţi povestit aşa cum au fost.
Când voi *t*
vedea 'cu ochii mei, voj putea judeca.

Lupul a sărit iar în capcană, a strigat după I *A* ajutor şi s-a rugat de capră. Atunci iepurele i-a spus :

— Nerecunoscătorule, ai uitat binele, aşteaptă
frânghia vânătorului.

. Capra a plecat bucuroasă cu iepurele.

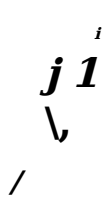

în căutarea soarelui

. A FOST ODATĂ o ţară unde soarele uita să răsară. Această împărăţie a nopţii veşnice se întindea tocmai la marginea lumii, de care era despărţită prin nişte munţi foarte înalţi. Dacă stăpânul zilei ar fi ştiut că şi în umbra piscurilor trăiesc loameni, de bună seamă că n-ar fi pregetat să treacă şi dincolo, măcar c-ar fi trebuit să se mai ostenească oleacă.

Din această pricină, fiarele şi hoţii se înmulţiră văzând cu ochii, fiindcă nu era lesne să-i prinzi şi să-i pedepseşti. Ajunşi la capătul răbdării, oamenii năspăstuiţi au hotărât să trimită o solie până la -soare, rugându-1 sa se ivească şi pe meleagurile lor bântuite de frig, beznă şi fărădelegi.

— Trimite-mă pe mine ! spuse un om cu-părul încărunţit. Chiar dacă nu mai sunt bun de muncă, pasul meu a rămas la fel de sprinten ca în anii tinereţii !

4? Cinstea aceasta mi se cuvine* mie ! zise un bărbat în floarea vârstei. Sunt mult mai iute de picior şi voi ajunge mai repede la soare !

Se înfăţişă atunci un băieţandru, care grăi astfel :

— Nu vă fie cu supărare, dar drumul până la soare e atât de lung, încât numai eu pot ajunge până la el, şi asta abia când voi fi un moşneag sprijinit în toiag.

■Mulţimea dădu dreptate copilului, lăudându-1 pentru vorbele lui pline de tâlc : lui să i se încredinţeze înalta solie !

în cele din urrrîă se arătă 6 femeie . tânără şi frumoasă, care se împotrivi hotărârii lor.

— Drumul până la soare durează o sută de ani şi băieţandrul va muri fără să se apropie prea - mult de ţintă. Casa mea a fost jefuiftă de tâihari, iar fiarele mi^au sfâşiat deunăzi bărbatul. Dar eu aştept, un copil,'; el va. fi răzbunătorul unui tată pe care nu 1-a văzut niciodată. Când-mă voi stinge, istovită de drum şi de foame,' fiul meu va ridica toiagul scăpat de mine pentru totdeauna şi nu-1 va slobozi până ce nu va izbuti să-şi îndeplinească .solia ! • c

Cel mai bătrân om de pe meleagurile acelea îmbrăţişa pe viitoarea mamă a orfanului tuturora, o sărută pe frunte şi *î*\ dărui toiagul de o vârstă j cu \[7]eacul trăit de el :

— Du^te, Maleh, şi nu mai zăbovi ! Dar spune fiului tău că atunci când va ajunge la soare, fiind }a fel de bătrân ca şi mine,~să aprindă un foc mare ;pe cele'mai înalte creste, ca să ne dea mai repede de veste !

Mii de ochi o urmăriră cum îşi îndrepta spre ' răsărit pasul ei grăbit... Maleh se caţără pe po vârnişul munţilor prăpăstioşi. Merse întruna până ce simţi că se apropie ceasul'când urma să aducă pe lume un copil. Şi fiul ei se născu, aşadar, în tr-o peşteră. Mama îşi înveli odorul în scutece de nor. îl scaldă în paralele reci, ca să-1 călească de timpuriu. Apoi Maleh porni fericită mai departe : nu mai era singură... , .

Apele îşi stăvileau vijelia când trecea Maleh cu pruncul la sân. Arborii îşi preschimbau trunchiurile în punţi, ca să-i treacă mai repede peste prăpăstii. Caprele sălbatice îi îmbiau cu ugerele lor pline.

Anii treceau şi fiul lui Maleh ajunse flăcău, . doborând lesne orice fiară. Apoi ajunse un bărbat puternic sprijinind o făptură gârbovită, pe mama sa.

Maleh a mers cincizeci de ani încheiaţi până să ajungă la lună. Acolo i-a săpat fiul ei mormântul. .Singur a pornit mai departe spre ţintă. Zadarnic Jna cerut crăiasa lună de bărbat. Pragul zilei se întrezărea în depărtare. Mulţimile din ţara fără soare cercetau de aproape un veac zarea intune-

t
cată. Pe crestele pustii nu se înălţa nici o vâlvă-taie. Toţi îşi spuneau :

— Poate că Maleh s-a prăpădit pe dşum. Fiul ei, dacă a apucat să se mai nască, a şi uitat ţara lui de baştină, de care nu-1 lega nici o amintire !

Cei care o văzusejă pe frumoasa Maleh ple când, muriseră de mult. Numele ei intrase'' în le gendă, y

Par cum se împliniră o sută de ani de când solia lor pornise fcpre soare, pe creasta cea mai înaltă se aprinse d pălălaie roşie. Şi pentru prima oară ,îi îmbrăţişa lumina zilei. Fiarele au fost vânate şi hoţii zvârliţi în temniţă.

, Din creierul munţilor coborî un străin proptit într-un toiag. Se aşeză istovit şi le spuse apoi :

— Sunt fiul lui Maleh ! Am venit să trăiesc printre voi !

/

l

Băiatul cu ghiveciul fără flori

I

SE POVESTEŞTE că demult, tare demult, trăia într-o ţară îndepărtată un împărat. Şi era înţelept şi fericit împăratul. Un singur lucru însă îi umbrea bătrâneţea lui- liniştită : nu avea copii.

într-o zi, ce se gândi împăratul ? „Am- să aleg din împărăţia mea pe cel mai cinstit băiat, .am să-1 iau la palat şi am să-1 înfiez". Apoi dădu poruncă curtenilor să împartă tuturor copiilor din împărăţie seminţe de flori, spunând :

— Cel care va creşte din aceste seminţe cele mai frumoase flori, acela va fi fiul sau fiica mea.

Toţi capiii au semănat seminţele şi au început să le ude şi să le poarte de grijă în fiecare dimineaţă şi seară.

Şi băiatul Son Ir, cu răbdare şi stăruinţă, a semănat seminţele, le-a udat şi le-ia îngrijit cu multă dragoste. Dar trecură zece zile, două săptămâni, o lună şi seminţele din ghiveciul lui încă nu încolţiră.

„Ciudat ! De ce oare nu încolţesc seminţele mele ?" se frământa Son Ir. în cele din urmă se duse la maică-sa şi-o întrebă :

— Mamă, spune-mi, te rog, de ce nu vor să
încolţească seminţele mele ?

, Mama, tot aşa de îngrijorată, îi răspunse :

— ^lăsădeşte-le în alt pământ, poate că acolo
vor încolţi.

Son Ir puse seminţele în alt pământ, dar nici acolo nu răsăriră.

Veni şi ziua când împăratul trebui să vadă florile. Mulţime de copii în haine de sărbătoare, însoţiţi de părinţii lor, au ieşit în stradă ţinând în faţă ghivece cu flori. Fiecare voia să devină prinţul moştenitor. Dar ce s-a întâmplat ? De» ce oare împăratul, privind florile, trecea prin faţa fiecărui copil şi chipul său nu arăta nici o umbră de bucurie ?

Deodată, în faţa unei case, el văzu pe Son Ir plângând şi ţinând în mâini ghiveciul fără flori, împăratul porunci-să fie adus băiatul în faţa lui.

— De ce stai cu ghiveciul gol ? întrebă împă
ratul.

Son Ir, plângând, îi povesti cum a semănat se
minţele, cum le-a udat şi le-a îngrijit, dar ele nu
încolţiseră, probabil drept pedeapsă pentru aceea
că el, odată, în taină, a rupt un măr, dintr-o gră
dină străină. ■

• Ascultând acest răspuns, împăratul .îl luă în
braţe pe Son Ir şi spuse : "
— Iată, dânsul este fiul meu cel cinstit ! El va
fi prinţul moştenitor.
Oamenii din mulţime se întrebară "nedumeriţi :
— De ce împăratul a înfiat tocmai pi băiatul
cu ghiveciul fără flori ?
împăratul, .auzind glasurile nedumerite ale oamenilor, răspunse :
-/-«Aflaţi, oameni buni, că seminţele pe care' le-am împărţit copiilor au fost fierte.
Zicând acestea, împăratul se întoarse la palat cu Son Ir şi suita sa.'
• Tpţi dădură din capete că au înţeles.. Iar copii
lor care stăteau cu flori frumoase în mâini-li se
înroşiră obrazurile de ruşine : pentru că ei au
semănat alte semk^Sîmlapul celor fierte, primite
de la' împărat.

CUPRINS

\
Un băiat sărac şi fata de-mpărat
(poveste din Banat)..... 5
f FaHa de împărat — ciobănită la mioare
^
(poveste din Banat) . ... / 20
yv Legenda cârtiţei (poveste aromână)
.....37
i Moşneagul şi cipbotarul
(poveste isporomână)..... 40
ţfiO poveste cu un'morar spân
(poveste meglenoromână) ...."".... 47
yjt Povestea lui Niţă lăudărosul
(poveste meglenoromână) 51
iZâna din portocală (poveste turcă). 56
ilnelul făcător de minuni
(poveste din Croaţia)..... 66
ţPescarul şi fiica regelui mării
(poveste japoneză) . . . . . -
85
iOmul cu toiag de abanos (poveste din India). 96
^Tigrul care caută un maestru
(poveste chineză)..... 111
■Trei fraţi (poveste chineză)..... 115
■graful de aur (poveste chineză) 117
kiPasărea Fericirii (poveste chineză) 121
j,i|Penelul fermecat (poveste chineză)
.....126
^Iepurele judecător (poveste chineză)
.....133
«Sin căutarea soarelui (poveste chineză) ....
135
I Băiatul cu ghiveciul fără flori
(poveste coreeană) . . . . . ^ . .r. .
139

143

1500
+
30
TL
1530
lei

\

V

Contravaloarea timbrului literar, reprezentând 2»/» din preţul de vânzare cu amănuntul se'va vira. la Uniunea Scriitorilor * din România, cont - virament: 45106262, banca B.C.R. — S.M.B.
- /

- Redactor: **Mana jMorogan**
Tehnoredactor : **Aura Iordache**
Apărut: 1995

Tiparul executat la Imprimeria „Oltenia" B-dul Mareşal Ion Antonescu, 102 Comanda nr.- 93 ■ CRAIOVA — ROMÂNIA